CELJSKI tednik

CELJE, PETEK, 19. OKTOBRA
LETO VII — ŠT. 42 — CENA 15 DIN

Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik Tone Maslo — Tiska Celjska tiskarna — Uredništvo in uprava: Celje, Titov trg 5 — Poštni predal 123 — Telefon: uredništvo 24-23, uprava 25-23 — Tek. rač. 620-305-T-1-266 pri Mestni hranilnici v Celju — Letna naročnina 500, polletna 250, četrtletna 125 din — Izhaja vsak petek — Poštnina plačana v gotovini — Rokopisov ne vračamo.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI CELJSKEGA OKRAJA

Uspela konferenca Zveze komunistov v Tovarni emajlirane posode

Ideološka vzgoja - najmočnejše orožje

Naj že v začetku poudarimo ugotovitev, da je bila nedavna konferenca ZK v Tovarni emajlirane posode v Celju izredno uspela, kar se je videlo tudi po tem, da so se člani in gostje, med njimi tudi sekretar občinskega komiteja ZKS Celje CVETO PELKO, sestali k posvetovanju kar dvakrat, ker na prvem delu posvetovanja niso mogli povsem proučiti delo tovarniške organizacije ZK kot celote, delo njenih članov v organizaciji delavskega in družbenega upravljanja in na koncu tudi delo političnih organizacij in organov delavskega samopravljanja v kolektivu. V obeh delih konference je imel uvodne referate sekretar tovarniškega komiteja ZK tov. MIRKO DOBERŠEK.

Čeprav je konferenca v prvi vrsti analizirala nekatere slabosti, ki so se pojavljale tudi pri delu, so vendarle na posvetovanju v enaki meri prišle do izraza pozitivne strani dela in vpliva organizacije ZK kot celote ter njenih članov. Lahko rečemo, da je organizacija ZK v Tovarni emajlirane posode vodilna organizacija in da je čutiti njen vpliv v razpravi vseh problemov, ki se porajajo tako v kolektivu, kakor tudi v krogu njenega terena. Po zaslugi organizacije ZK in tistih njenih članov, ki neposredno delajo v organih delavskega samoupravljanja, se je delo delavskega sveta in upravnega odbora znatno zboljšalo; v tem smislu spremlja delo teh organov tudi celotni kolektiv. Organizacija ZK je nadalje dosegla lep uspeh tudi pri vključevanju mladine v razna društva, tako v Ljudsko tehniko, Svobodo, kakor tudi v športno društvo Olimp, katerih jedro, kakor pred vojno, tudi zdaj, predstavljajo prav člani tega delovnega kolektiva. Za delo in vpliv organizacije ZK v tovarni niso nič manjšega pomena začasna posvetovanja, na katerih se komunisti pogovarjajo o določenih problemih in na katerih se tudi pogovorijo o enotnem stališču, ki ga nato organizacija zavzame.

Ko so na posvetovanju podrobno proučevali slabosti dela, so ugotovili, da so pomanjkljivosti v prvi vrsti izraz nezadostne skrbi za individualno in kolektivno vzgojo članov ter da pomanjkljivosti pri delu pogostokrat tičijo tudi v nezainteresiranosti nekaterih članov za gospodarska vprašanja podjetja in za vprašanje splošne politične vzgoje. Te pomanjkljivosti ne pridejo samo do izraza v življenju celotnega kolektiva ter njenih organizacij, temveč v prvi vrsti tudi v delu organizacije ZK. Zato so sestanki včasih preveč ozki in zaprti; na njih ni čutiti tiste širine, ki bi se morala odražati navzven. Organizacija ZK je tudi premalo delala z ljudmi, ki so se v tovarni na novo zaposlili.

V razpravi o teh problemih je spregovoril tudi tov. PELKO, ki je med drugim ugotovil, da je organizacija ZK v Tovarni emajlirane posode napravila v zadnjem obdobju lep korak naprej in da se zato po vsej pravici uvršča med najboljše organizacije na področju celjske občine in okraja. »Videti je«, je nadaljeval tov. Pelko, »da komunisti posvečajo veliko pozornost vsem pro-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Odkritje spomenika NOV v Šentjurju

Krajevni odbor Zveze borcev NOV v Šentjurju pri Celju bo v nedeljo odkril spomenik 132 padlim borcem narodnoosvobodilne borbe, žrtvam fašističnega terorja v letih 1941—1945 ter istočasno zaslužnemu častniku Franu Malgaju, borcu za osvoboditev Slovenske Koroške v prvi svetovni vojni.

Prireditev bo že v soboto, ko bo v dvorani zadružnega doma ob 17. uri slavnostna akademija.

V nedeljo bo ob 6. uri budnica, ob desetih pa bodo pred šolo v trgu odkrili spomenik, ki je delo akad. kiparja Cirila Cesarja. Po odkritju spomenika bo spominska svečanost na grobu Frana Malgaja na šentjurskem pokopališču.

Krajevni odbor ZB vabi k proslavi vse svojce in znance padlih žrtev, vse borce in aktiviste narodnoosvobodilne vojne, vse koroške borce iz leta 1919 ter vse prebivalce šentjurske občine. K udeležbi vabi delovne ljudi, predvsem pa borce NOB od blizu in daleč v središče kraja, v katerega bližini je 1. celjska četa leta 1941 zanetila iskro upora proti okupatorju.

Zamujeno še ni izgubljeno

O izpolnitvi letošnjega družbenega načrta v celjskem okraju se dosti razpravlja na vseh področjih družbenega življenja. Industrijska podjetja v našem okraju so v prvem polletju izpolnila letni količinski načrt proizvodnje le s 44 odstotki. Glede na dejstvo, da je proizvodnja v drugem polletju običajno večja kot v prvem polletju, stanje ni posebno kritično in marsikateri kolektiv lahko nadomesti zamujeno proizvodnjo do konca leta. Da je to mogoče, kaže dovolj zgovorno primer Tovarne nogavic na Polzeli.

»Tega nismo dosegli čez noč. Potrebovali smo mesece,« so nam pojasnili v Tovarni nogavic na Polzeli.

Od takrat, ko so ob prvem tromesečju ugotavljali, da so izpolnili le 83% proizvodnega načrta, ob prvem polletju pa, da so polletni načrt izpolnili samo z 82%, se je marsikaj spremenilo. Pri ročnem šivanju so dvignili norme za 70%, pri oblikovanju nogavic za 40%, v pletilnici bombažnih nogavic pa za 25%. Nekoliko počasneje gre v pletilnici svilenih nogavic. Doslej so uspeli povečati norme pri tem delu za 15%, menijo pa, da bodo z nadaljnjim izboljšanjem organizacije dela in z ureditvijo zastarelih strojev še nekoliko povečali delovno storilnost. Tako so v celoti povečali povprečno normo v tovarni za 25%. To pa ni malo. Zato so kljub velikemu zaostanku prepričani, da bodo do konca leta nadomestili izgubljeno proizvodnjo. Takrat bodo tudi računi pokazali, za koliko bodo lahko znižali cene svojim izdelkom. To je zdaj osnovno prizadevanje tega kolektiva.

Kako so v Tovarni nogavic prišli do takih uspehov, o tem bi lahko precej zapisali. Žal se moramo zaradi pomanjkanja prostora omejiti le na najvažnejše stvari, da bi vsaj približno prikazali prizadevanje vodstva tovarne, delavskega sveta, sindikalne organizacije in organizacije Zveze komunistov.

O tem, kar danes delajo, so začeli razpravljati že po posvetovanju pri predsedniku Titu v Beogradu in po IV. plenumu SZDL Jugoslavije. Letošnji slabi proizvodni uspehi so jih prisilili, da so hitro in odločno ukrepali. Revizijski zavod v Mariboru so zaprosili, da je izdelal točno analizo stanja v tovarni, v sorodne tovarne v Srbijo in na Hrvatsko pa so najprej poslali nekaj vodilnih uslužbencev, nato pa še 11 delavcev in delavk, da bi se seznanili z njihovimi izkušnjami. Tako so na podlagi točne analize in izkušenj sorodnih tovarn dosledno in vztrajno uresničevali vse sklepe delavskega sveta. Pri tem sta sindikalna organizacija in organizacija Zveze komunistov imeli odgovorno nalogo, da sta skupno z delavskim svetom dokazali kolektivu nujno potrebo temeljite spremembe v organizaciji dela in da se proizvodnja lahko poveča brez posebnih sredstev in investicij, še posebno pa brez večjega fizičnega napora delavcev. Pri tem so šli še dalje. Odpustili so kar 40 delavcev in delavk.

Kljub tako veliki spremembi v tej tovarni je kolektiv zadovoljen. Zdaj se mu ni bati, da ne bi uspeval. Vsak dan izdela 4 do 5 tisoč parov nogavic več kot prej. In tudi prodaja gre zdaj kar dobro.

Jesenska setev se bliža koncu

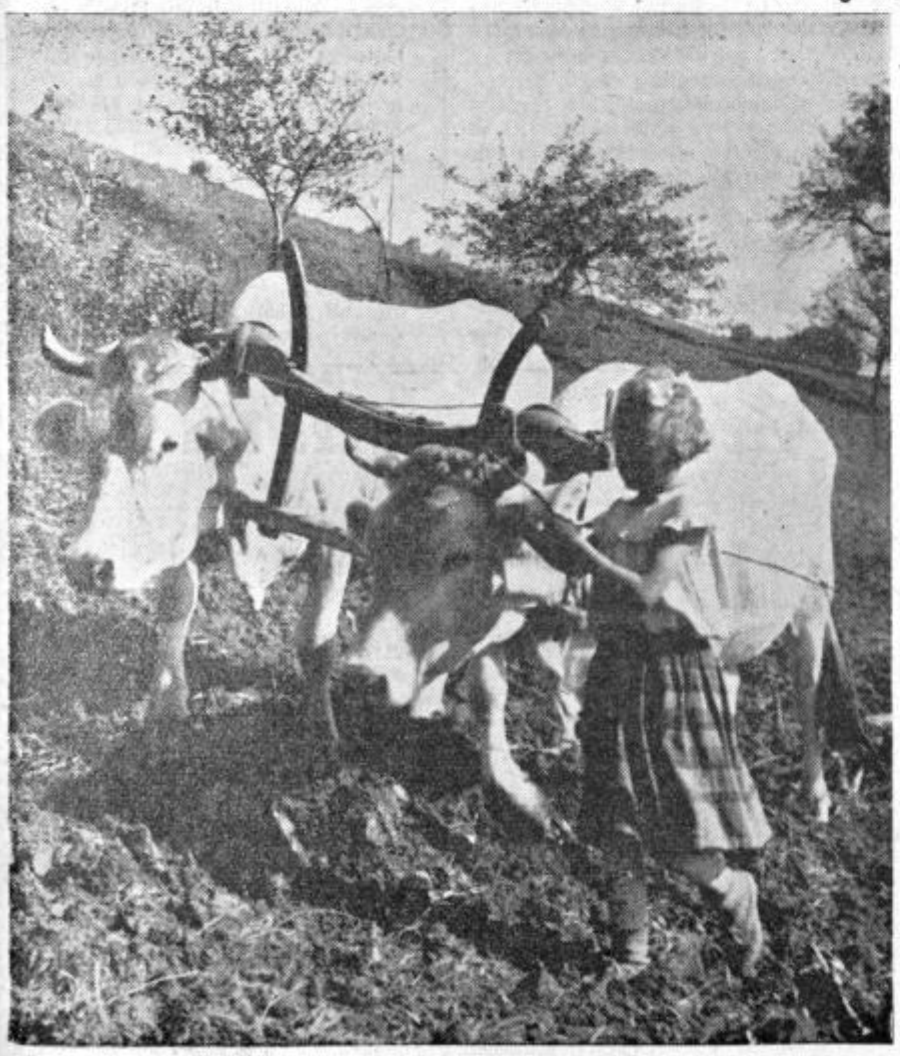

Pridni kmetje so izkoristili lepe jesenske dni za oranje in setev ozimine. To delo zahteva pridnih rok vse družine. Tudi otroci priskočijo na pomoč. Deklica iz bližine Grobelnega goni vprego ne dosti starejšemu bratu, ki je z brano drobil grude na preorani njivi in podsul posejano žito

KRVODAJALSKA AKCIJA V MOZIRSKI OBČINI

Pred kratkim so pričeli v mozirski občini s predpripravami za krvodajalsko akcijo. Odvzem krvi, ki bo od 23. do 26. oktobra, bo v vseh večjih krajih občine: Rečici ob Savinji, Ljubnem ob Savinji in Gornjem gradu. Osnovne organizacije RK zbirajo s pomočjo ostalih množičnih organizacij prve prijave.

PREPRIČLJIV USPEH
Komornega moškega zbora iz Celja na beograjskem odru

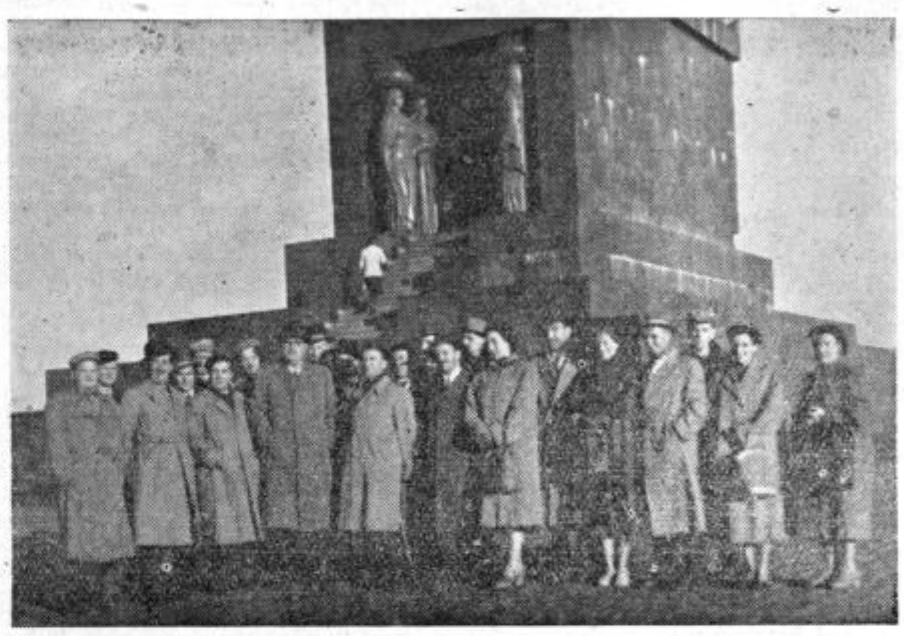

Tovariš Franc Leskošek s Komornim moškim zborom na Avali

Koncertirati na beograjskem odru pomeni izpostaviti se kritiki zelo občutljivega občinstva, izostrenega od dnevnih nastopov najboljših pevskih in glasbenih ansamblov, domačih in tujih. Že z uvrstitvijo v repertoar koncertne poslovalnice je Komorni zbor iz Celja pretekli teden prejel v Beogradu potrdilo, da je upoštevanja vreden kolektiv v jugoslovanskem glasbenem življenju. V tem smislu so se izrazile tudi pisane in nepisane kritike glasbenih strokovnjakov in drugih.

Komorni moški zbor, ki je gostoval v Beogradu pod pokroviteljstvom Ivana Regenta, predsednika Zveze Svobod in prosvetnih društev Slovenije, in na povabilo KUD »Goran«, se je najprej predstavil kolektivu KUD »Goran«, zastopnikom glasbenega življenja in predstavnikom tiska z improviziranim sporedom slovenske in jugoslovanske umetne in narodne pesmi. Po opravljenem preizkusu je naslednji dan nastopil na odru Kolarčeve univerze s sporedom borbenih, umetnih in narodnih pesmi. To je bil osrednji nastop zbora pred približno 750 poslušalci, med katerimi so bili član Izvršnega sveta FLRJ in ljudski poslanec za Celje tov. Franc Leskošek-Luka, član Izvršnega sveta FLRJ Matija Maček, državni sekretar dr. Marjan Brecelj, državni podsekretar Zoran Polič, svetnik sekretariata za zunanje zadeve dr. Stane Pavlič, Zdenka Kidričeva ter člani poslaništev, akreditiranih v Jugoslaviji.

Razpoloženje zbora je dopolnjevala izredno dobra akustika dvorane, kar vse je dobilo svoj izraz v izvajanju pesmi. Ves spored je zbor predvajal z neobičajnim sotto-voce, z izredno skladnostjo ter barvnimi crescendi in decrescendi. Prvi del je vseboval borbene pesmi Kozine, Venturinija, Cerarja in Mihelčiča, drugi del umetne pesmi Bučarja, Mirka in Prelovca s solističnimi partijami, tretji in četrti del pa narodne pesmi v priredbi Simonitija, Marolta, Mirka, Kramolca, Adamiča in drugih. Več kot četrtino pesmi je zbor na željo občinstva ponavljal. Glasbeni kritik je predvajanje zbora ocenil v 271. številki »Borbe« takole: »Komorni moški zbor iz Celja, ki se je pojavil v dvorani Kolarčeve univerze, je eden od redkih moških zborov. Glasovni material tega amaterskega zbora, ki šteje 20 pevcev, je dobro izbran. Prvi tenori imajo lepo barvo, basi so sonorni v globokem registru, dočim imajo notranji glasovi, drugi tenori in baritoni poln, zaokrožen zvok. Kot celota je moški zbor iz Celja ubran, dinamično elastičen kolektiv z lepim komornim zvokom.«

Gostovanje v Beogradu pa bi za zbor ne bilo koristno, če ne bi doprineslo napredku, predvsem pa perspektivi njegovega razvoja. Strokovna kritika, odmaknjena od provincialne miselnosti in ozkogrudnih programskih konceptov, je v določenem smislu nakazala zboru, da zaradi svojih kvalitet lahko sprejme drugačno programsko pot, zasnovano na delih jugoslovanske in svetovne klasične in sodobne glasbene literature. Sicer ne zavrača vrednosti enostavne, iz narodne folklore vznikle pesmi, ocenjuje pa njen umetniški nivo, ki mora odgovarjati kakovosti zbora. Kritika pravi: »Program tega koncerta bi bil bolj interesanten in privlačen, če bi bil bolj raznolik ne samo po izboru domačih del, ampak tudi z dopolnitvijo del svetovne literature za moški zbor (Dvořak, Rimski-Korsakov, Musorgski, Janeček itd.). Na ta način bi prišla mnogo bolj do izraza ne samo kvaliteta in sposobnost zbora, temveč tudi Egona Kuneja, ki je spreten in muzikalen dirigent.«

Po koncertu je KUD »Goran« priredil Komornemu zboru družabni večer, ki so se ga udeležili tudi najvidnejši predstavniki oblasti, na čelu s tovarišem Leskoškom.

Komorni moški zbor je med svojim gostovanjem posnel na trak dva programa umetnih in narodnih pesmi za Radio Beograd.

Zbor se je s svojim gostovanjem v Beogradu zares uspešno uveljavil pred kritičnim občinstvom našega glavnega mesta in prejel zato številne pohvale in priznanja.

Tudi v Zrečah so ubrali drugo pot

Kolektiv Tovarne kovanega orodja v Zrečah bi letos zašel v precejšnje težave, če sam ne bi spremljal potrebe trga in preusmeril proizvodnjo na nove izdelke. Prejšnjo proizvodnjo je zavrl velik uvoz izdelkov za široko potrošnjo. Med drugim smo samo navadnih klešč uvozili za 6-mesečno proizvodnjo te tovarne. Hkrati pa so nastale težave pri izvozu izdelkov zaradi zmanjšanja deviznega faktorja. Če bi tovarna izvažala, bi morala prodajati v tujino pod lastno ceno. Da bi se temu izognili, so skoraj povsem ustavili izvoz, za potrebe domačega tržišča pa so preusmerili proizvodnjo na nove izdelke. K temu je treba dodati, da trgovine na veliko ne naročajo izdelkov v naprej. Kadar potrebujejo njihove izdelke, postavljajo zelo kratek dobavni čas. Tako trgovina sili, da bi tovarna ustvarjala zaloge. Le-te pa bremenijo podjetje. Zato kolektiv sam spremlja povpraševanje na trgu in prilagaja svojo proizvodnjo povpraševanju.

Tako so letos povečali proizvodnjo orodnih garnitur in matičnih ključev, na novo pa so začeli izdelovati traktorske lemeže ter odkovke za tovarni koles »Rog« v Ljubljani in »Lasta« v Sarajevu, za Strojno tovarno v Trbovljah in tovarno »Iskra« v Kranju. Preusmeritev proizvodnje je zahtevala tudi prestavitev delavcev na druga delovna mesta. Kljub tem težavam in podražitvi večine surovin so z boljšo organizacijo dela in večjo storilnostjo obdržali povprečne cene, do konca leta pa bodo nadomestili tudi 5 odstotkov izgubljene proizvodnje v prvem polletju zaradi pomanjkanja električne energije.

pogled po svetu

Nebo nad Suezom se sicer še ne vedri, vendar se dvigajo oblaki, iz katerih bi zarohnel bog vojne- nekam stran od nas. Odrivajo in redčijo jih direktni razgovori v Varnostnem svetu OZN, na čigar zasedanju se je zbrala lepa družba zunanjih ministrov, ki žele, da se sueška kriza konec koncev vendarle reši z nekim kompromisom. Čemu le ne? Zajamči naj se svobodna plovba, jamstvo pa naj se najde tako, da Egipt ne bo utrpel na suverenosti svojega ozemlja. V tem smislu učinkuje predvsem indijski predlog Krišne Menona, podpirata pa ga sovjetski zunanji minister Šepilov in naš Koča Popović. Šepilov predlaga novo konvencijo, ki naj bi bila boljša od one iz l. 1888. Sicer pa tista ni mogla biti dobra, kajti tedaj je šlo zato, da Angleži ostanejo gospodarji Sueza, pa naj konvencija določa karkoli že.

Danes to seve ni mogoče več. Angleških bajonetov pri Suezu ni več. Angleži se morajo s tem sprijazniti. Čim lepši obraz bodo pri tem naredili, tem manj škode bo pri njihovem mednarodnem ugledu. Laburist Bevan, enfant terrible angleške politike, ima kar prav,

Predsednik angleške vlade Antony Eden.

če pravi, da je Eden z dosedanjim ravnanjem osmešil Anglijo in da je izgubil spoštovanje celo pri lastnih pristaših. Mnogo grmenja, malo dežja! Hud obraz brez resnične moči!

Čeprav Anglija še vedno vztraja pri internacionalizaciji prekopa, bo verjetno »tiha« diplomacija za zaprtimi vrati ublažila to nestrpnost užaljenih kolonialistov in delničarjev in začela se bodo resna pogajanja za kompromis, pri katerem pa najbrž ne bo šlo po načelu: Volk sit in koza cela. Volk bo moral zmanjšati svoj apetit.

Zapletajo pa se vse bolj zadeve z arabskimi državami okoli Izraela. Prišlo je do hudih prask, pravih bojev na nož, z artilerijo in letali, na izraelsko-jordanski meji. Kdo zažiga tu vrvico pod sodom smodnika, je težko reči, vendar kaže, da tisti, ki mu ni prav nič do enotnosti arabskega sveta. Arabski svet je namreč ob Suezu pokazal nedvomno prizadevanje, da se ne bo pustil vladati po načelu: Razdeli, potem pa vladaj! V Maroku so prebivalci Mogadorja in Agadirja preprečili premestitev francoske garnizije, da ni mogla v Alžir; Iraška petrolejska družba ima resne težave s Sirijo in Libanonom, preko katerih teče nafta v Tripoli in Banias. Menda že sondira teren za nove naftovode preko Turčije, čeprav bi stali orjaško vsoto 160 milijard dinarjev! Iraška vlada se peča ob potuhi VB in ZDA z mislijo, da bo poslala v Jordan svoje čete, češ da je Jordan zadnji arabski položaj nasproti Izraelu. V teh iraških četah je nekaj, kar je v zvezi s sueško krizo, kajti Bagdadski pakt, čigar član je Irak, je angleško orodje za izvajanje oblasti nad arabskim petrolejem in bočno zavarovanje stare imperialne poti skozi Egipt v Indijo. Čim je dolina Evfrata nezavarovana in Suez ni več angleški, je pot na vzhod angleškim zopernikom odprta. Tako uči zgodovina, učiteljica.

Razveseljivo pri vsem tem pa je, da sta dve glavni, odločilni velesili, ZDA in SZ, obe za kompromis, po izjavah Šepilova in Dulesa. Zanimiva pa je pri tem Eisenhowerjeva beseda, da ZDA ob Suezu niso vodile svoje politike, marveč, da so bile ves čas v popolnem soglasju z Veliko Britanijo in Francijo. Z Anglijo da imajo ZDA najtrdnejše prijateljske zveze, gospodarske, politične in vojaške, Francozi pa da so pri Suezu zagnali večji hrup, ker so pač v skrbeh za Alžir. Nesporazum, o katerem se je govorilo na Zapadu glede nesoglasij med ZDA in obema partnericama, da bo kmalu pojasnjen. Če to Eisenhowerjevo besedo prav razumemo, pomeni isto kot Dullesova: Obdržala in uveljavila se bo linija mirne poravnave. Eisenhower je v isti sapi tudi izjavil, da bo do 16. oktobra odločil, ali bodo ZDA Jugoslavijo še nadalje podpirale gospodarsko ali ne.

In še nekaj beležk: V Alžiru se baje položaj za Francoze toliko izboljšuje, da bodo po 20. oktobru vsak dan poslali domov 2200 rezervistov. Lacoste vztraja pri vojaški pacifikaciji dežele, prej socialistična vlada ne bo šla na nov alžirski statut in na pogajanja. — Angleži resno pripravljajo svojo atomsko oborožitev. Zdaj so v Maralingi v Avstraliji »priredili« tretjo eksplozijo atomske bombe, to pot v veliki višini iz reaktivnega letala. Oni nočejo biti atomski satelit ZDA. — Istočasno izgotavljajo Rusi plavajočo atomsko centralo. — Na Cipru se Angleži ne umaknejo, ampak menijo »prečesati« ciprsko deželo z najgostejšim glavnikom. Cipra so se Angleži polastili po ruskoturški vojni pred 80 leti in ga prevzeli kot jamstvo, da se bodo Turki držali mirovne pogodbe. Šlo pa je za utrditev imperialne poti, ki je danes v Suezu pretrgana. Danes se poslužujejo turške manjšine, da izigravajo Grke. — V Honkongu pa kažejo Angleži drugo stran medalje. Da bi kazali lojalni odnos do LR Kitajske, so kuomintanškim beguncem sneli Čangkajškove zastave z nekaterih hiš. Klativitezi s Formoze so v protest priredili pogrom proti Evropejcem.

T. O.

Ali je kmečkemu človeku življenjsko zavarovanje potrebno?

Naš kmečki človek je dober in skrben gospodar. Ne misli samo na danes, misli tudi na jutri, na prihodnost! Previden je! Ve, da mu ogenj, toča, voda, nesreča pri živini in podobno lahko nenadoma občutno zmanjša ali pa sploh uniči premoženje oziroma vire njegovih dohodkov. Zato išče varno kritje za škodo, ki mu jo na njegovem premoženju lahko napravijo ti uničujoči elementi. Najde ga v zavarovanju. Tako je ravnal njegov oče, morda tudi stari oče. Imovinsko zavarovanje ima pri nas že svojo tradicijo. Danes skoraj ni več slovenske kmečke hiše brez požarnega zavarovanja, pa tudi ostala »kmečka« zavarovanja si vedno bolj utirajo pot med naše ljudi.

Napreden kmetovalec je premijo za imovinska zavarovanja že uvrstil med svoje redne izdatke. Odločil se je za razmeroma nizek, toda predviden izdatek — za premijo, ker noče, da bi ga veliki izredni izdatki ob škodi presenetili in upropastili. V nesreči noče biti odvisen od miloščine ali podpore, noče si nakopati na glavo dolgove ali prodajati svoje stvari, da bi kril nastalo škodo. Zato si že danes zagotovi pravico do odškodnine s primernim in zadostnim zavarovanjem! Tako bolj mirno gleda v bodočnost. V njegovi podjetnosti ga ne zadržuje več strah pred negotovo usodo!

Toda ne le poslopja, orodje, pridelki, živina — tudi življenje in delovna sila so naše premoženje in še kako dragoceno premoženje! Smrt in nezgoda neusmiljeno uničujeta in zmanjšujeta to premoženje. Posledice so večkrat še bolj usodne kot pri elementarnih nesrečah — smrt mladega gospodarja, odpade ustvarjajoča delovna sila, treba je izplačati doto, potrebna so sredstva za šolanje...

Tudi na to že misli naš napredni kmečki človek! Ni samo dober gospodar, ampak tudi dober mož in skrben oče! Misli na ženo, na otroke in tudi nase! Ko misli, kako bi varno poskrbel za svojo družino in išče potrebna sredstva, se zopet zateče k zavarovanju, k življenjskemu in nezgodnemu zavarovanju.

Pravijo, da je osebno zavarovanje tudi merilo za stopnjo kulture in socialnega čuta posameznega naroda. Torej?

S primernim in zadostnim življenjskim zavarovanjem si sedaj tudi naš kmečki človek zagotavlja sredstva za izplačilo dote, za šolanje otrok, za kritje prepisnih stroškov, raznih izdatkov ob smrti gospodarja, za priboljšek na stara leta.

V Sloveniji je v veljavi že nad 200 tisoč življenjskih zavarovanj. Dobrih 90 odstotkov vseh življenjskih polic je v rokah socialno zavarovanih oseb, ostale pa imajo svobodni poklici, predvsem kmetje in obrtniki. Na kmečke zavarovance odpade že okoli 10 tisoč življenjskih zavarovanj! To sicer ni veliko, v primerjavi s številom pred vojno zavarovanih kmetov pa pomeni velik napredek!

Toda to je šele začetek. Prav v zadnjem letu je zanimanje kmečkega prebivalstvu za življenjsko zavarovanje občutno naraslo. V rokah kmetov je vedno več vrednostnih papirjev, ki jih predstavljajo življenjske police. Naš kmet je torej že sam odgovoril na vprašanje v naslovu. Življenjsko zavarovanje mu je potrebno! Njemu še mnogo bolj kot tistemu, ki je socialno zavarovan, kajti tistemu je življenjsko zavarovanje le koristno dopolnilo k socialnemu zavarovanju, kmečkemu človeku pa je življenjsko in nezgodno zavarovanje danes edino »socialno« zavarovanje! Prav zato je popolnoma razumljivo, da se kmečki človek zanima za življenjsko zavarovanje, zlasti za zavarovanja z visokimi zavarovalnimi vsotami!

Res je, da je kmečkega človeka težko hitro pridobiti za kaj novega. Toda, ko se prepriča, da je stvar dobra, koristna, potrebna in varna, se odloči in potem drži, še sam propagira!

Naš kmečki zavarovanec je dober in reden plačnik. Premije plačuje skoraj vedno za več mesecev naprej, večkrat tudi za celo leto, kadar pač vnovči svoje pridelke.

Tudi premijo za življenjsko zavarovanje že uvršča med svoje redne in predvidene izdatke. Ta izdatek ga ne boli, kajti dobro ve, da je premija za življenjsko zavarovanje varna vloga, da bo zavarovalna vsota življenjskega zavarovanja prav gotovo izplačana, vprašanje je samo, kdaj!? Najkasneje pač tedaj, ko poteče dogovorjena zavarovalna doba!

Tako naš kmet z zadostnim, smotrno izbranim in dobro premišljenim zavarovanjem varno skrbi za svojo družino in zase.

Sedanji rod spoznava in usvaja življenjsko zavarovanje, naslednji rod pa bo njegove sadove že užival in zavarovanje cenil. Tako si življenjsko zavarovanje že ustvarja tradicijo tudi med slovenskim kmečkim prebivalstvom.

Kdor zavaruje svoje premoženje in svoje življenje, živi bolj mirno kot tisti, ki ni zavarovan. In če mu je dano, da dočaka starost, bo tudi sam v zadovoljstvu in spokojno užival sadove svojega načrtnega varčevanja v »zgovorjenem kotu« in v zavesti, da je pravočasno storil svojo dolžnost do družine, do sebe in posredno tudi do skupnosti! Tako bodo ravnali tudi njegovi otroci!

Tone Jeglič

Uspešno delo krajevnih odborov v konjiški občini

Pred kratkim je bil v Slovenskih Konjicah širši sestanek predsednikov krajevnih odborov, ki jih je na področju konjiške občine 13. Iz poročila se da sklepati, da so že skoraj povsod našli svoje mesto v našem sistemu družbenega upravljanja. Njihovi uspehi so zlasti vidni na področju gospodarskih in komunalnih poslov, prav tako se zanimajo za socialne, prosvetne ter ostale probleme. Pri njihovem delu so jim sicer potrebna manjša finančna sredstva, kar jim omogoča reševanje tudi večjih lokalnih problemov, posebno pri urejanju in popravilu cest, vzdrževanju pokopališč, zunanji ureditvi posameznih krajev itd.

Zelo dobro je svoje delo uredil krajevni odbor v Žičah. Posamezni člani odgovarjajo za določene naloge. Na rednih mesečnih sestankih razpravljajo o tekočih nalogah, ki jih posredujejo ljudskemu odboru preko svojega odbornika. Podobno velja tudi za vas Brdo in bližnjo okolico, kjer je tamkajšnjemu krajevnemu odboru ob sodelovanju z SZDL ter ob finančni pomoči občine uspelo urediti kakih 600 m ceste, ki je bila dotlej skoraj neprevozna. Precej dela so interesenti opravili brezplačno, tako da je vrednost dela precej višja od 100.000 din, kolikor je za to odobril ljudski odbor. Na ureditev ceste se pripravljajo tudi v Suhadolu pri Ločah, o kateri so govorili že desetletja. Vse pa izgleda, da bodo lahko z delom že kmalu pričeli.

Slabše pa je s takim načinom dela v Gabrovljah, kjer večji del manjka le dobrega organizatorja, ki bi za to dal potrebno iniciativo. Tudi v Gračiču ni dosti bolje, čeravno je tudi pri njih potrebno in bi se dalo rešiti z dobro voljo ljudi marsikatero vprašanje. Popolnoma drugače pa je v sosednji Radani vasi, kjer so v zadnjih letih napravili že marsikaj v korist napredka tega kraja. Precej dela čaka tudi krajevni odbor v Vitanju. Eno najvažnejših del je gradnja ceste iz Zreč na Vitanje. Načrti za to cesto, ki bo dolga blizu 4 km, so že nekaj let gotovi, tudi predračuni so že izdelani, toda zaenkrat še ni potrebnega denarja. S to cesto bi Vitanje dobilo dosti boljšo povezavo z železniško postajo v Zrečah, kar bi mnogo skrajšalo prevoz lesa, ki ga sedaj morajo prevažati v Celje. V Zrečah pa bodo v kratkem pričeli s popravilom in navažanjem gramoza na cesto, ki pelje na Kunigundo.

Na tem sestanku so bila zelo koristno izmenjana mnenja o dosedanjem delu, ki kljub začetnim težavam kaže določene pozitivne rezultate.

L. V.

Uspela konferenca Zveze komunistov v Tovarni emajlirane posode

(Nadaljevanje s 1. strani)

blemom in da se teh problemov lotevajo z največjo voljo, da jih tudi rešijo. Dejstvo, da pri delu naletimo na probleme, nas ne sme plašiti. Važno je le, kako jih bomo reševali in kako jih bomo skušali odstraniti, da jih pozneje ne bomo ugotavljali. Ko ugotavljate napake glede pomanjkljive ideološke vzgoje, ki kakor pravite, zadnji dve leti ni bila sistematično organizirana, morate sprejeti tudi sklepe, da ideološko vzgojo, naše najvažnejše orožje, znova oživite in izboljšate.«

V nadaljevanju je tov. Pelko dejal, da je organizacija premalo storila, da bi spravila v življenje nove oblike študija. Zato bo prav, da bo temu vprašanju v prihodnje posvetila več pozornosti in nadalje, da bo tudi pred svoje člane odločno postavila zahtevo po individualnem izobraževanju.

»Na taki osnovi, kot je ta konferenca,« je med drugim dejal tov. Pelko, »morate tudi v prihodnje analizirati probleme, sprejemati zaključke za njihovo reševanje in tako sprejemati tudi načrte za prihodnje delo!«

Ob koncu svojega govora je tov. Pelko še opozoril, da je čutiti premalo političnega stika komunistov z ostalimi zaposlenimi v tovarni. Zato se bodo morali komunisti bolj zavedati svoje vloge in postati komunisti tudi na svojih delovnih mestih, ne pa samo na sestankih!

Kot poseben problem, ki ga je posvetovanje ZK v Tovarni emajlirane posode obravnavalo, je bilo tudi stanje, težave in problemi Industrijske kovinarske šole. Iz poročila in razprave je bilo očitno, da se šola bori z izrednimi finančnimi težavami, kar prav gotovo negativno vpliva tudi na vzgojno delo učencev samih. V razpravi pa je bilo nadalje še poudarjeno, da tudi politične organizacije ne posvečajo dovolj pozornosti vzgojnemu in zlasti še političnemu delu učencev. Zato ni naključje, da so zastopniki političnih organizacij s terena najslabši člani šolskega odbora in nadalje, da politične organizacije s terena ne nudijo nobene pomoči šoli v obliki predavanj in podobno. Kaže, da so najbolj odgovorni pri vsem tem pozabili, da bo naš bodoči kader v podjetjih takšen, kakršen bo pač prišel iz strokovnih šol.

Ustanovljen je klub oblačilnih strok v Celju

Pred kratkim je bil na pobudo strokovne komisije oblačilne stroke pri Okrajni obrtni zbornici v Celju ustanovni občni zbor kluba oblačilne stroke, ki se ga je med gosti udeležil tudi podpredsednik Obrtne zbornice F. Frajle.

V uvodnem delu skupščine je predsednik iniciativnega odbora krojaški mojster Maks Anderlič nanizal razloge, ki so privedli do ustanovitve kluba. V prvi vrsti gre tu za strokovno ter kulturno-prsovetno in politično izobraževanje delavcev v oblačilnih strokah. V tem smislu so udeleženci ustanovne skupščine sprejeli tudi delovni program, ki se kaže v prvi vrsti v organizaciji prikrojevalnega tečaja, saj je ravno od dobrega prikrojevanja odvisen tudi lepo izdelan in kvaliteten izdelek. Kvaliteta pa je za nadaljnji obstoj krojaške obrti izredne, če ne odločilne važnosti, saj konfekcija močno konkurira krojaški obrti. V tem konkurenčnem boju pa bo imela kvaliteta odločilno vlogo. Zraven tega bo novoustanovljeni klub organiziral predavanja za tiste učence, ki se pripravljajo na pomočniške izpite in nadalje strokovna predavanja za pomočnike, ki se pripravljajo za mojsterske izpite. V načrtu pa je tudi modna revija s sodelovanjem Kluba damskih frizerjev.

Za prvega predsednika Kluba oblačilne stroke v Celju je bil izvoljen Maks Anderlič.

ŠTIPENDIJE IN ŠTIPENDISTI

Med našimi štipendisti — visokošolci kot srednješolci — je v zadnjem času precej nerazpoloženja in ostre kritike glede neenotnih štipendij, še več pa glede nerazumljivih, dolgotrajnih zamud, ko študentje včasih prejmejo denar tudi komaj v drugi polovici meseca.

Dejstvo je, da obstajajo razlike v višini štipendije med posameznimi okraji, občinami in gospodarskimi podjetji. Nerazumljivo je tudi, da so štipendije v pasivnih krajih mnogo večje od štipendij v industrijskih krajih. (Primer: Koper-Celje, kjer znaša razlika za srednješolske štipendiste kar 3000 din v korist Kopra.) Posamezni okraji, predvsem seveda gospodarska podjetja, se ne držijo po zakonu določenega maksimuma (za visokošolce 6000 din, za srednješolce pa do 5000 din) in gredo včasih navzgor tudi do 10.0000 din. Gospodarska podjetja se v glavnem orientirajo na starejše študente, absolvente, ki vzbujajo zaupanje bodoče »izvrstne moči«. Toda te okolnosti še ne opravičujejo takega velikodušja pri delitvi štipendij, ker razlika od zakonite višine štipendij gotovo gre v breme podjetja, delavca, skupnosti.

Da dobivajo naši študentje neredno štipendije, je največkrat vzrok že zastanek na občinah, saj se zlasti v pasivnih krajih sredstva zelo počasi in neredno stekajo. Vendar bi moralo veljati pravilo, da si morajo okraji oziroma občine in gospodarske organizacije najprej zagotoviti sredstva, prej ko se odločijo štipendirati dijaka. Krivdo za zakasnele štipendije pa bi v primeru, če okraj odvede denar začasno, vsekakor lahko naprtili tudi vodstvom šol in dekanatom, ki štipendij bodisi ne dvignejo pravočasno, bodisi da jih takoj ne razdele.

Pogosti so primeri, da študent iz kakršnih koli objektivnih razlogov ni mogel položiti diplome do pogodbenega roka (manjka mu morda le še nekaj mesecev) in mu zato podjetje ali občina ustavi štipendijo. V takih primerih si navadno študent poišče službo in se njegov študij na ta način le zavleče. Bolje bi bilo, da bi se v takih primerih študentje poslužili posebnega fonda za posojilo študentom, kjer si lahko študent brezobrestno izposodi denar in ga začne vračati šele 6 mesecev po nastopu službe (največ 10 odstotkov svoje plače).

Okrajne komisije za štipendiranje bi morale biti tudi tesneje povezane z republiško komisijo, predvsem pa tudi s šolami in fakultetami, kjer se šolajo njihovi štipendisti. Prav bi bilo, da bi fakultete poleg navedbe izpitov podale okrajni komisiji tudi svoje mnenje o uspehih in sposobnostih štipendista.

Celjski okraj ima okrog 400 štipendistov, od katerih prevladuje prosvetna stroka (169 štipendistov). Štipendirajo pa tudi občine, katerim daje okraj dotacije — konjiška in šoštanjska občina pa dajeta štipendije tudi iz lastnega sklada. Za letošnje leto je bilo v celjskem okraju za štipendije določeno preko 17 milijonov din. Višina štipendij je pri vseh celjskih štipendirancih v skladu z zakonom. Okrajna komisija, ki ji predseduje tovariš Slavko Verdel, dela nadvse vestno in ni posebnih pritožb. Pač pa so primeri, da tudi celjski štipendisti ne dobijo pravočasno štipendij, kljub dejstvu, da gre denar pravočasno iz Celja.

Vzpodbudna odborniška seja ...

Po liniji najmanjšega odpora, ali zakaj bi se sami »martrali«, če je pa takole prijetneje?

ŠENTJUR V SLIKI IN BESEDI

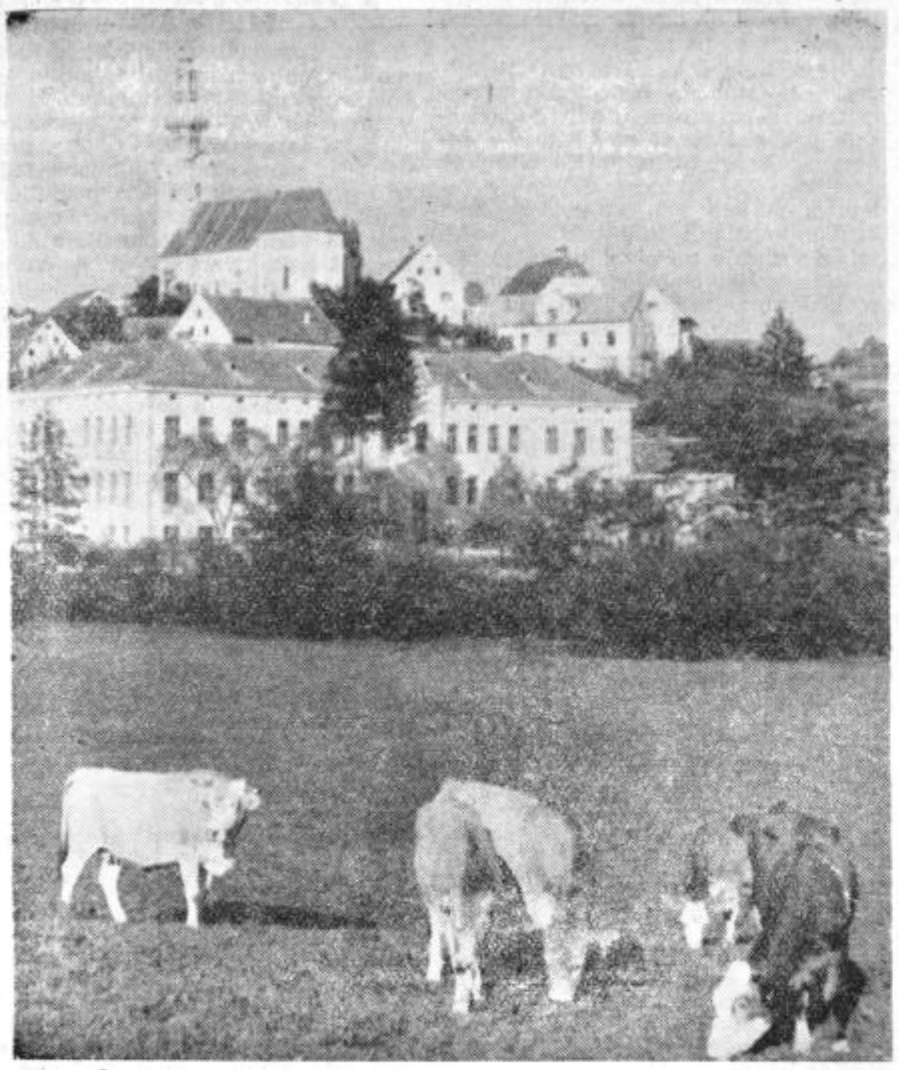

Uspel motiv iz Šentjurja. Na griču strnjene hiše, na travniku pa živina na paši, to je vsakodneven prizor. Šentjurska občina je izrazito živinorejskega in sadjarskega značaja. Pri njih povsod srečujete lepo plemensko živino. Pred veliko šolo (v sredini slike) pa bodo v nedeljo postavili spomenik 130 žrtvam fašizma v pretekli vojni

Tovarna poljedelskih strojev v Šentjurju uvaja nove proizvode

Vsak kmet pozna Šentjur po imenu, če ne drugače, vsaj po kvalitetnih poljedelskih strojih iz tovarne poljedelskih strojev, ki jih najdete skoraj na vsaki nekoliko naprednejši kmetiji. Ti proizvodi so si utrli pot do kmečkega proizvajalca že pred vojno, po vojni pa so asortiment proizvodov še povečali ter s tem izpolnjevali vrzeli, ki jih je v kmetijtsvu zarezala vojna, hkrati pa izvrševali izredno važno poslanstvo pri izboljševanju kmetijske proizvodnje, ki brez sodobne mehanizacije ni mogoča.

Tovarna na prvi pogled sicer ne daje videza tovarniškega objekta. Oddelki so razmeščeni v več zasilnih stavbah, kar jim sicer otežuje proizvodnjo ter terja skorajšnje ureditve. Tovarna je bila kljub važnosti premalo deležna pomoči skupnosti, zato ni mogla uvajati novitet v svoji proizvodnji in postala je nemočna v konkurenci novim tovarnam poljedelskih strojev.

Ko je prodaja nekaterih proizvodov začela padati, zlasti tistih na ročni pogon, je kolektiv začel resno razmišljati o tem, da vpelje v svojo proizvodnjo nove artikle. Pri tem svojem razmišljanju niso imeli zaprtih oči. Uvideli so, da je aluminij kovina bodočnosti in se odločili za proizvodnjo kovinskega pohištva. Že s prvimi izdelki te nove proizvodne veje so vzbudili zanimanje po vsej državi. Izredno lepe, praktične in cenene garniture pohištva že ob začetku proizvodnje kažejo odlično kvaliteto, skratka blago, ki mu ne bo treba iskati kupcev. Zaenkrat delajo predvsem razne vrste stolov in miz, kot so vrtne, kavarniške in gostilniške garniture. V načrtu pa imajo tudi pisarniško pohištvo, med naročili pa že imajo kompletne opreme hotelov, od miz, stolov, pa do postelj, nočnih omaric za hotelske sobe. Možnost razširjanja asortimentov te nove veje proizvodnje je ogromna in se trenutno ne da niti popolnoma predvideti.

OBDRŽALI BODO TUDI PROIZVODNJO STROJEV

Uvedba novih proizvodov ne pomeni, da se mislijo popolnoma odreči svoji dosedanji osnovni proizvodnji. Nasprotno. Tudi v bodoče bo proizvodnja poljedelskih strojev predstavljala težišče njihove dejavnosti, ki jo bodo še izpopolnjevati. Naši kmečki proizvajalci so navezani na to tovarno in ne bi bilo prav, če bi ta svoj renome kolektiv izpustil iz rok.

Kljub proizvodnji kovinskega pohištva kolektiv še vnaprej proizvaja dolgo vrsto najrazličnejših kmetijskih strojev. Tovarna proizvaja tele kmetijske stroje:

STRESALNE MLATILNICE,
ROČNE MLATLNICE,
MOTORNE MLATILNICE,
ŽITOČISTILNIKE,
ROČNE IN MOTORNE SLAMOREZNICE,
SADNE MLINE,
ŽITNE MLINE,
KOMBINIRANE MLATILNICE,
LUŠČILCE ZA DETELJO,
PLUGE IN
NAPRAVE ZA SUŠENJE SENA.

»Poljestroj« kljub osvajanju novih proizvodov še vedno izdeluje poljedelske stroje. Na sliki delavec pri montaži »bobna« za mlatilnico

Rojstni kraj Ipavcev, Malgaja in oboroženega upora v našem okraju . . .

Šentjur, središče občine, ki se razteza od Konjiške gore do Straške gore v osrčju Kozjanskega ter od Štor do Grobelnega, ni dobil svoje pomembnosti s tem, ko je postal sedež komune. Že dolgo nazaj je Šentjur eden izmed najvažnejših središč v celjskem zaledju. Te kraje je obljudil že predzgodovinski človek. Tudi v srednjem veku je igral važno vlogo in je že leta 1384 dobil trške pravice. Njegovo pomembnost so dvigali dogodki, njegov zemljepisni položaj, največ pa ljudje, ki so s svojimi deli obrnili oči ožje in širše domovine v ta lep kotiček naše zemlje.

To je rojstni kraj slovenskih skladateljev Ipavcev, tu je tekla zibelka junaku za osvoboditev slovenske Koroške Franju Malgaju, najnovejšo zgodovino Šentjurja in okolice pa krasi izredno svetel spomin na ustanovitev in prve borbe I. celjske čete na Resevni pri Šentjurju, ki je zanetila plamen upora v našem širšem zaledju.

Obdobje osvobodilnega boja je šentjurska občina častno zastopala. Ogromno je bilo število borcev za svobodo in velik je bil krvni davek tamkajšnjih ljudi za našo zmago. Prebivalstvo občine se je po osvoboditvi gotovo dvignilo, zato vsak dvanajsti prebivalec, ki je dal življenje med NOB ni popolnoma realna številka.

Tem žrtvam, ki jih je 130 po številu, bodo v nedeljo postavili veličasten spomenik, na katerem bo poleg imen žrtev zadnje vojne vklesano tudi ime Franja Malgaja.

GOSPODARSKI RAZVOJ ŠENTJURSKE OBČINE

Dasiravno šentjurska občina nima močne industrije, je vendar dober del prebivalstva vključen v industrijsko proizvodnjo. Bližina Štor in Celja postavlja te kraje med industrijska zaledja, dasiravno prednosti kmetijskega značaja občine ne moremo odrekati. Od skupnih površin, okoli 9900 ha, je okoli 3640 ha njiv, sadovnjakov in vinogradov ter 6300 ha travnikov. Že sedaj lahko vsak ugotovi, da je težišče kmetijske proizvodnje v sadjarstvu in živinoreji. Ti dve panogi mislijo tudi v bodoče z vso vnemo razvijati, kar je

Predsednik občine Šentjur Peter Hlastec

predvideno tudi v desetletnem perspektivnem planu razvoja kmetijstva.

Veliko vlogo pri razvoju sodobnega kmetijstva odigrava renomirana Kmetijska in gospodinjska šola, kjer se vzgajajo bodoči napredni gospodarji iz vseh krajev celjskega zaledja, z neposrednim vzorom okoliškim vasem pa daje vzpodbudo za sodobnejšo in boljšo kmetijsko proizvodnjo. Vzporedno s to vzorno ustanovo vršijo enako poslanstvo tudi kmetijske zadruge in kmetijska gospodarstva v občini.

V naporih, za napredek kmetijstva, ki se bodo v prihodnjih letih še povečali, so v občini dosegli že zelo dobre rezultate. Površine sadovnjakov se nenehno povečujejo, kvaliteta živine je vedno boljša. Živinski sejmi v Šentjurju so postali izredno privlačni. Napredek kmetijske proizvodnje, posebej pa še živinoreje in sadjarstva, so pokazali na nedavnem kmetijskem prazniku.

Razvoj šentjurske občine je šele na začetku. Ljudski odbor, kateremu predseduje priljubljeni domačin Peter Hlastec, in druge politične ter družbene organizacije, čaka seveda še obilo trdega, toda hkrati izredno hvaležnega dela za socialistični napredek Šentjurja in njegove okolice.

Vrtna garnitura stolov in mizic, katere je začela poleg drugih tipov kovinskega pohištva izdelovati tovarna »Poljestroj« v Šentjurju

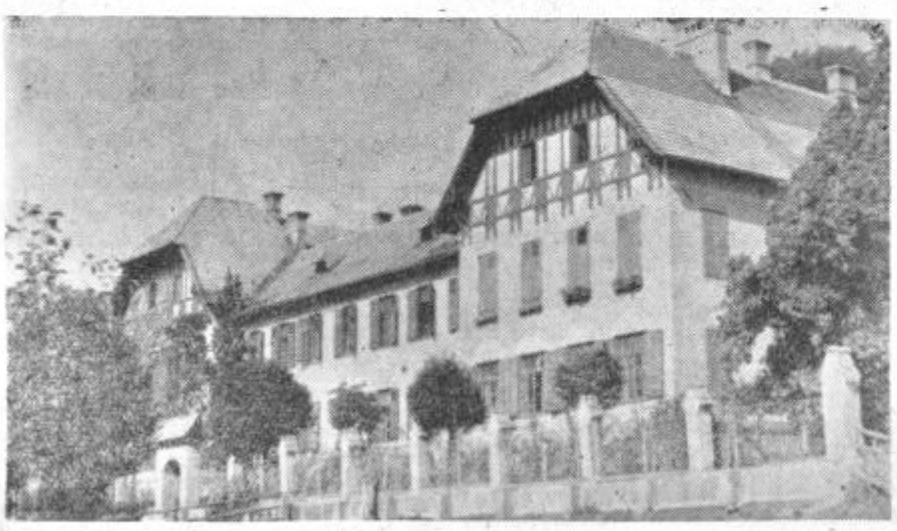

Nedaleč od trga Šentjur je med vzorno urejenimi njivami, sadovnjaki, vrtovi in modernimi gospodarskimi poslopji tudi tale lepa stavba Kmetijske in gospodinjske šole, kjer se pripravljajo za umne gospodarje bodoči nosilci modernega kmetijstva na vaseh odkoder so prišli

LIP Šentjur: letos rekordna proizvodnja

Šentjur leži ob izredno važni prometni progi, hkrati pa je izredno blizu razsežnih gozdov, zlasti listnatega drevja. Ti pogoji so bili kot ustvarjeni za ureditev lesnoindustrijskega podjetja v kraju. Današnje podjetje »LIP« je sicer že obstajalo pred vojno, toda njegov proizvodni obseg je bil mnogo manjši kot je sedaj. Po osvoboditvi, ko je zaradi izgradnje bila potreba po obdelanem lesu zelo velika, se je to podjetje v sklopu drugih lesno industrijskih tvrdk precej razširilo. Podjetje je pridobilo nove kapacitete, povečalo je asortiment proizvodnje, predvsem pa se je dvignila njegova storilnost.

Podjetje ima moderniziran žagarski obrat, edino furnirnico na Štajerskem, razsežno skladišče, predvsem pa zelo razvito prodajno mrežo. Nad 80% njihove proizvodnje gre v izvoz. Rezan les prodajajo v Anglijo, Italijo, Egipt, Izrael, Jordanijo, Zapadno Nemčijo, Švico itd.

Furnir pošiljajo predvsem v Poljsko, Rusijo, Zapadno Nemčijo, Avstrijo, Italijo in Egipt.

Da so dosegli tako dober renome v svetu, je bilo treba kaj več kot razpolagati z lesom. Strokovni kader v tem podjetju je zelo sposoben, saj je kos konkurirati mnogim popolnoma mehaniziranim in modernim podjetjem sorodnega značaja v državi. Kljub temu, da bi podjetje navzlic nekaterim izboljšavam lahko prištevali med precej zaostale, kar se modernih naprav tiče, je kolektiv z izredno iznajdljivostjo uspel poceniti svoje režijske stroške. Ko je nedavno tega zvezna lesnoindustrijska komora delala analizo lesnoindustrijskih podjetij, je v Šentjurju našla pretežno le pohvalne vtise. Vodstvo podjetja in kolektiv v celoti, sta znala poiskati večji del nepravilnosti pri organizaciji dela, jih odstraniti in s številnimi izboljšavami doseči tako stopnjo, da je bil kolektiv postavljen v tem pogledu za vzor vsem lesnoindustrijskim podjetjem v državi.

Dejstvo, da je organizacija dela pri njih zelo napredovala, pa se ne izraža samo v tej pohvali, temveč pri proizvodnji sami. Letos predvidevajo, da bodo do konca leta predelali najmanj 15.000 m³ hlodovine. To so uspeli doseči kljub skrajni racionalnosti z delovno silo. Da se kolektiv zaveda svojih dolžnosti, da zares živi s podjetjem in skrbi za njegov napredek, se ne vidi zgolj v tem, da izboljšuje delovni proces, da se zalaga. Tudi izostankov imajo izredno malo, pravzaprav najmanjši odstotek med sorodnimi podjetji v Jugoslaviji.

Dasiravno LIP Šentjur proizvaja le polizdelke za potrebe lesno predelovalne industrije, obrtništvo in gradbeništvo, je njihov asortiment proizvodov kljub temu precej velik. Njihov les uporabljajo mizarske delavnice, parketarne, gradbena podjetja, tovarne lesne galanterije, skratka vsa podjetja, ki uporabljajo les.

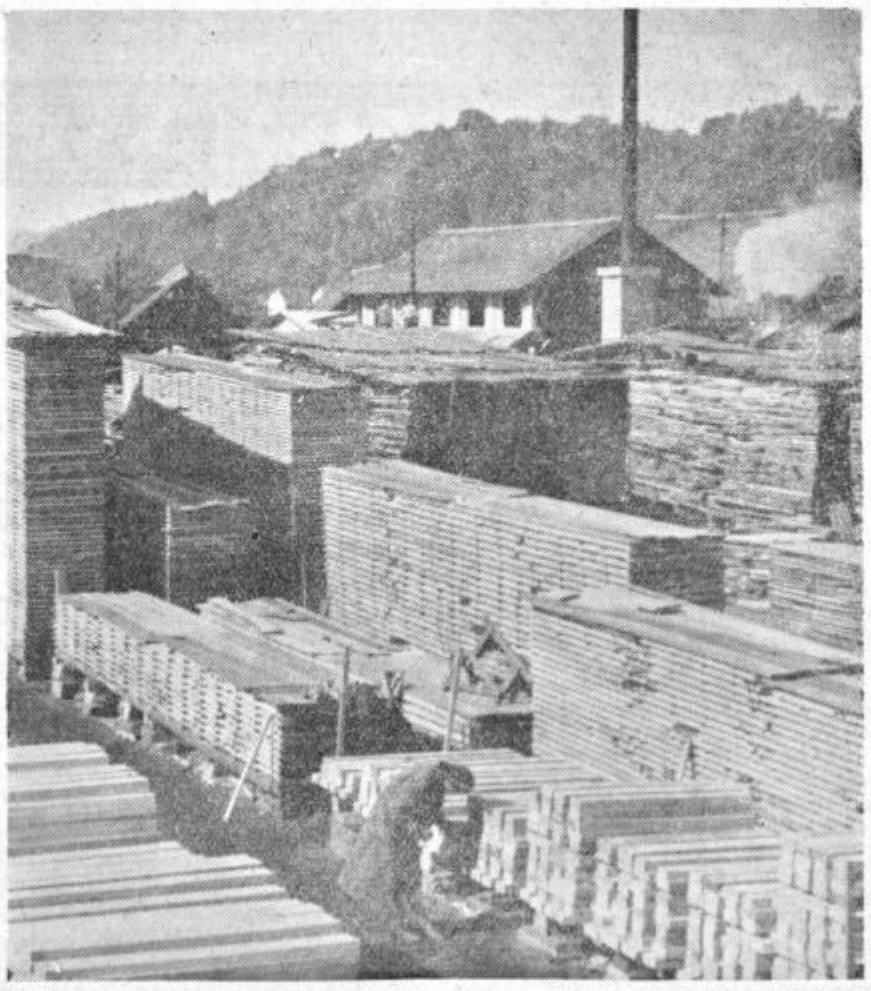

Lesno industrijsko podjetje Šentjur pri Celju z velikim uspehom izpolnjuje svoje proizvodne naloge. Letos je na tem obratu še posebej živahno. Doseči mislijo rekordno proizvodnjo za ves čas obstoja podjetja

KONFERENCA KOMUNISTOV V PODJETJU »BETON«

Poenostavitev gradbene dejavnosti

IZREDNO DOBRA ANALIZA PODJETJA — PREVELIK ZASTOJ TEŽKIH STROJEV ZARADI POPRAVIL — DOBRA MEHANIZACIJA NI DOVOLJNO IZKORIŠČENA — OBRTNA DEJAVNOST ŠE NI POPOLNOMA NA TRDNIH TLEH — REŽIJA PODJETJA JE ŠE VEDNO PREVISOKA — DALEČ PREVISOK ODSTOTEK OBOLENJ — CENE GRADBENIH STORITEV SO SE ZMANJŠALE ZA 15 ODSTOTKOV, ZA ENAK ODSTOTEK SE JE DVIGNILA PRODUKTIVNOST

V ponedeljek popoldne je bila pri »Betonu« partijska konferenca, na kateri so komunisti razpravljali o izdelani analizi podjetja, ki naj bo osnova za nadaljnje izpopolnjevanje organizacije dela, storilnosti ter splošnega napredka podjetja. Poleg komunistov iz podjetja so bili navzoči še gostje iz Ljubljane, okrajnega in mestnega komiteja ZKS ter vodilni uslužbenci podjetja — nečlani.

Analiza podjetja »Beton«, ki jo je pristonim v obrisnih črtah predočil sekretar osnovne organizacije, tov. Rupret Franc, je bila izredno dobro izdelana, saj do potankosti obravnava stanje podjetja in bo ogromno koristila kolektivu pri razvijanju večje storilnosti, smotrnejšega gospodarjenja ter izvajanju boljše organizacije dela. Analiza je bila izdelana v razmeroma kratkem času s sodelovanjem vsega kolektiva in je plod mnogih sestankov organizacij v podjetju, je rezultat trdega dela številnih komisij. Če bo vsako podjetje uspelo izdelati tako natančno ogledalo vsega dogajanja v podjetju, bodo analize zelo dosti pripomogle k zvišanju produktivnosti ter s tem hkrati k višjemu življenjskemu standardu.

Analiza podjetja »Beton« obsega nad 80 strani podatkov, ki obravnavajo gospodarske probleme podjetja, kadrovska vprašanja, samoupravljanje v podjetju, delo družbenih organizacij in končno delo osnovne organizacije ZK.

Na osnovi analitičnih podatkov so najprej obravnavali vprašanja osnovnih sredstev v podjetju. Ugotovili so, da je koriščenje strojev letos slabše od lanskega. Težki stroji so predolgo v zastojih. Največ zastojev beležijo pri popravilih. Deloma je temu kriva nedoraslost mehanične delavnice, največ pa pomanjkanje rezervnih delov, katerih nabava je odvisna od uvoza in deviznih sredstev. Na drugi strani so mnogi stroji neizkoriščeni tudi zato, ker podjetje nima dela zanje. Podjetje je preobloženo z raznimi stroji, ki jih le redko rabi, le-ti pa obremenjujejo podjetje z davki na osnovna sredstva. S tem v zvezi so začeli razmišljati, da bi pestrost svoje gradbene dejavnosti zmanjšali, proizvodnjo poenostavili ter s tem dosegli večjo izkoriščenost potrebnih strojev, na drugi strani pa manj ali pa nepotrebno mehanizacijo prodali.

Nadalje so na konferenci razpravljali tudi o drugih težavah podjetja. Med tem, ko so na eni strani kapacitete neizkoriščene, nastajajo na drugi strani ozka grla zaradi pomanjkanja mehanizacije, kar bo treba vskladiti. Govorili so tudi o previsokih režijskih stroških. Režija je predvidena za 1000 delavcev, podjetje pa jih zaposluje le nekaj nad 700. Sploh je za gradbeno stroko to kočljivo vprašanje, ker njihova proizvodnja ni odvisna od njihovih kapacitet, temveč od naročil. Toda kljub temu so lahko ugotovili, da so v zadnjih letih uspeli občutno znižati cene svojim uslugam, ki so padle za 15%, na drugi strani pa dvigniti z boljšo organizacijo dela, s štednjo in večjim delovnim efektom proizvodno vrednost za 15 odstotkov. Kolektiv se je iz leta v leto odpovedoval dobičkom. Leta 1952 so imeli 22% čistega dobička, leta 1953 15%, leta 1954 že komaj 10,5%, letos pa se je ta vsota znižala na 6,9%. Pocenitev gradenj se ogleduje tudi v padcu cen v stanovanjski gradnji. To se je pokazalo posebno pri gradnji vrstnih hiš v okviru stanovanjske zadruge na »otoku«, kjer stanovanja stanejo okoli milijon in pol, medtem ko so enake površine pred leti zahtevale po 2,5, celo 3 in 4 milijone.

Razpravljali so tudi o licitacijah, ki dostikrat ne odigrajo pozitivne vloge. Gradbena podjetja gredo celo pod najnižje postavljene predračune s svojimi ponudbami.

Analiza je dala čvrsto osnovo za trditev, da je podjetje sposobno z boljšo organizacijo dela, s poenostavitvijo proizvodnje in štednje, dvigniti efektivnost dela še za nadaljnjih 20%, ne da bi to zahtevalo od delavcev večji fizični napor. Trudili se bodo, da bodo na čim več delovnih mestih uvedli akordni sistem, poleg tega pa se zavzemali za boljšo stimulacijo dobrim delavcem, ki sedaj trošijo svoje energije pri raznih šušmarskih delih.

Veliko je bilo govora tudi o potrebi boljše koordinacije med posameznimi gradbenimi deli v teku celotne gradnje, nadalje so iznašali potrebo, da gradbenim delavcem, zaradi njihovega dela, priznajo terenski dodatek in delovna oblačila itd.

O kadrovskih vprašanjih, posebnem poglavju analize, je govoril sekretar podjetja. Njegovi izvlečki iz ankete so popolnoma razjasnili najrazličnejše stvari okoli delovnih odnosov, kvalifikacije in napredka delavcev, nadalje o plačnem sistemu, standardu zaposlenih delavcev, oziroma sorazmerju njihovih prejemkov s potrebami, o gibanju staleža zaposlenih, ki je tukaj izredno živahno, končno še o delovni disciplini, odnosu do storilcev kriminalnih dejanj itd. Navedel je vrsto zelo podkrepljenih dokazov, ki jih je obelodanila anketa, da je napredek podjetja, dvig standarda celote in posameznikov v glavnem odvisen od kolektiva samega, a le del subjektivnih težav bo treba načeti s posegi izven podjetja. Eden izmed primerov je ta, da je v podjetju veliko število obolenj, in da povprečno vsak član kolektiva boluje najmanj dvakrat v letu.

Nadalje so razpravljali tudi o potrebi sodelovanja med gradbenimi kolektivi, vsaj na tistih področjih, kjer je sodelovanje možno. Predvsem gre tu za koriščenje nekaterih skupnih objektov kot so kamnolomi, žage, gramoznice, združene obrtne delavnice, skupne nabave gradbenega materiala itd. Govorili so še o prevelikih zalogah, ki znašajo trenutno za 110 miljonov vrednosti, hkrati pa ugotovili, da jim na zalogi primanjkuje dostikrat takega materala od katerega je odvisen normalni potek del.

Tudi poročilo na osnovi ankete o samoupravljanju, delu družbenih organizacij in dela komunnistov posebej, je bilo veliko govora. Ne samo pri iskanju novih možnosti za boljšo organizacijo dela, za večjo storilnost, tudi pri medsebojnih odnosih, pri delu samoupravnih organov in družbenih organizacij je treba iskati prožnejše poti, kajti vse to je med seboj zelo tesno povezano. Posebno pri podjetju, kot je »Beton« je potrebna skrajna elastičnost in prilagodljivost situacijam, ki se pri tem podjetju tako močno razlikujejo od ustaljenih oblik dela v industriji.

Težko je v tako kratkem sestavku povedati kaj bolj izčrpnega o tako važnem sestanku, še težje pa o analizi podjetja, ki je tako izčrpna in obširna. V podjetju »Beton« so napravili prvi, zelo važen in hkrati korak naprej. Analiza, ki jim nazorno kaže da bo znal analitične podatke pravilno izkoriščati v cilju izboljšav na vseh področjih dela v podjetju. Če bodo komunisti pri Betonu« znali vsem članom kolektiva tako nazorno povedati za kaj gre, kot so znali prikazati v analizi, če bo kolektiv z enako odprtimi očmi in voljo poln zagrabil konkretno za probleme, kot jih je nakazal, potem bo podjetje z malo truda odstranilo napake in stopilo na trdno podloženo pot napredka.

Da bo vlak hitreje vozil . . .

Železnice so žile gospodarskega obtoka v državi. Kako ogromna je njihova važnost, je menda vsakomur znano, poleg tega pa verjetno tudi ni tuje, da je v naše železniško omrežje bilo doslej še najmanj investirano v primerjavi z razvojem ostalih gospodarskih panog. Naše železnice so v glavnem ostale pri istem, kot so bile pred desetletji. Nič čudnega ni, da je železnica postala zelo pogost predmet kritike in včasih tudi izredno jedkih šal. Ne smemo pa pozabiti, da je bilo naše železniško omrežje med vojno zelo poškodovano, verjetno bolj kot kjer koli v državah, ki jih je zajela vojna vihra. To velja enako za »železne ceste«, kot za železna kolesa in vozove ki ropočejo po tračnicah. Posledica vsega tega je bila, da so naši vlaki vozili mnogo počasneje, kot drugod. Železniške proge niso bile obnavljane že več kot 45 let. Zadnje čase je prišlo do pogostejših lomov tračnic. V tem času se je povečala tudi teža lokomotiv in nosilnost železniških vozov. Bil je že skrajni čas, da je skupnost posvetila nekoliko več pozornosti temu prometnemu obtoku, ki se ga je, če ga primerjamo z resničnnimi žilami, začelo že lotevati poapnenje.

ZAKAJ TOLIKŠNE ZAMUDE MED ZIDANIM MOSTOM IN LJUBLJANO?

Letos spomladi so na odseku Zidani most—Ljubljana začeli temeljito obnavljati progo. Skupno bodo do 29. novebmra obnovili 40 km železniškega tira. To je pretežni del celotne proge od Zidanega mosta do Ljubljane. 12 km te proge obnavlja celjsko podjetje za vzdrževanje železniških prog. Popravilo proge je temeljito. Obnavljajo jo po novi metodi. Gramozne grede valjajo v dveh plasteh, nanje polagajo nove pragove in tračnice. Istočasno z manjšimi premiki proge in razširitvijo predorov izboljšujejo tudi pogoje za hitrejšo vožnjo vlakov. Proga bo bolj ravna kot doslej in bo omogočila strojevodjem povečanje brzine od sedanjih 50 do 60 km na uro na bodočih 70 km. Zaradi teh del so seveda že vse leto na progi Zidani most—Ljubljana vedno večje zamude, ki pa bodo v kratkem prenehale, potem pa bo vožnja v Ljubljano hitrejša ter prijetnejša.

ZAČELI BODO OBNAVLJATI VELENJSKO PROGO . . .

Izboljšanje železniške proge na odseku Maribor—Zidani most zaenkrat še ni v načrtu, ker morajo najprej obnoviti glavno magistralo Ljubljana—Beograd. Pač pa bo celjsko podjetje za vzdrževanje prog v kratkem začelo obnavljati progo Celje—Velenje, ki je zaradi vedno večjega, predvsem tovornega prometa, nujno potrebna izboljšav. Ker je velenjski rudnik močno povečal proizvodnjo, je s tem v zvezi postal problem prevoza pereč. Proga je bila preslaba, zato jo je treba ojačati. Še letos bo vsa savinjska proga obnovljena do Velenja, tako da bo njena nosilnost namesto 12,5 ton na osovino znašala 16 ton. Ta izboljšava bo sedaj zadostovala. Kljub temu, da bo velenjski rudnik še bolj povečal proizvodnjo, ni bojazni, da bi železnica ne zmogla svoje naloge. Proga bo boljša, poleg tega pa bo lep del proizvodnje rudnika odvzela nova termoelektrarna.

TUDI ŽELEZNIŠKO VOZLIŠČE V CELJU SE JE IZBOLJŠALO

Celjska postaja še vedno ni izven težav. Promet je na celjskem vozlišču še vedno preveč tesen, toda s tremi novimi tiri v skupni dolžini okoli 1300 metrov je stiska precej popustila. Nastaja pa nov problem z gradnjo nove ceste v podaljšku Ulice XIV. divizije, pri čemer bo odpadel nakladalni in razkladalni tir za skladiščnim poslopjem. Za nadomestilo bo treba zgraditi poseben nov nakladalni tir na nasprotni strani železniške harfe.

ŽELEZNIŠKI POSTAJI V LAŠKEM IN ŠENTVIDU MORAJO DOBITI ČAKALNICE

Ni izgledov, da bi ti dve poslopji dokončali že v letošnjem letu. Toda problem, ki na obeh postajališčih obstaja, je za potnike nevzdržen. Zima trka na vrata, ljudje pa nimajo kje čakati na vlake. Postajna »čakalnica« v Laškem premore komaj toliko prostora, da se kakih 15 ljudi lahko stiska v njej. Ker je v istem prostoru tudi potniška blagajna, vhod in izhod, so ljudje kljub zasilni strehi nad glavo izpostavljeni prepihu. Večina potnikov, ki daleč presegajo število tistih, ki jih zasilna čakalnica lahko sprejme, pa čaka zunaj na prostem. V zimskem ča-

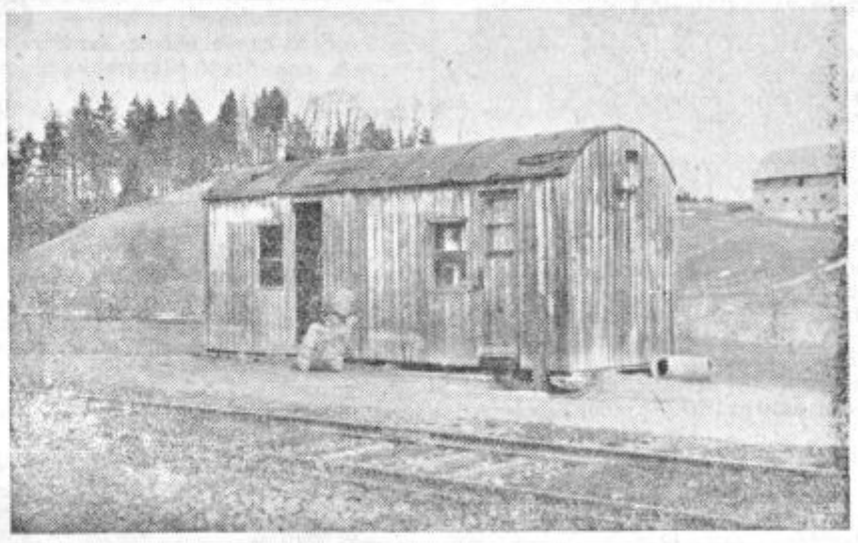

Takole izgleda sedaj železniška postaja v Šentvidu pri Grobelnem

VSAJ ENA SHRANJEVALNICA V CELJU NAJ BI BILA ODPRTA TUDI PO 20. URI

V Celju je več shranjevalnic koles, in sicer na živilskem trgu, pri hotelu Pošta in Braniboru. Vse te pa so odprte le do 20. ure. Zaradi tega so prikrajšani ljudje iz celjske okolice, predvsem iz Šmarjete, Teharij, Levca, Ljubečne in Ostrožnega, saj jim je tako skorajda onemogočen obisk gledališča in kinopredstav, koncertov ter tečajev Ljudske univerze v večernih urah.

Zato bi bilo pametno, kar je tudi želja vseh prizadetih, da bi vsaj ena shranjevalnica koles bila odprta tudi ponoči do 24. ure.

su so tudi zamude večje, vremenski pogoji za čakanje na prostem pa toliko težji.

Če investitorji, ki grade novi postajni poslopji, nimajo toliko sredstev, da bi lahko postaji dokončno zgradili, naj bi imeli vsaj toliko razumevanja, da dokončajo v obeh primerih sobi za čakalnici. To ne predstavlja tako velikega izdatka. Pomislimo samo, da v Laškem vstopajo ljudje, ki so se zdravili v zdravilišču. Tri tedne so zdravili na primer revno, na postaji ob slovesu pa se je ponovno nalezejo. Do varnega in zdravju neškodljivega bivanja v prostorih železnice imajo pravico vsi potniki, saj vozna karta ni izključno samo za vožnjo.

Prehitre vožnje — najpogostejši vzrok prometnih nesreč

ŠTIRI AVTOMOBILSKE NESREČE V ENEM DNEVU

Dne 16. oktobra dopoldne je na cesti Šentjur—Kozje, v vasi Črnolica rešilni avtomobil, last celjske Reševalne postaje, ki ga je upravljal šofer *Javornik Ignac*, trčil v tovorni avtomobil Okr. zadružne zveze Celje, ki ga je vozil Kencijan Ljubo. Do trčenja je prišlo na zavoju, ker so pri rešilnem avtomobilu zavore odpovedale, tovornjak pa je med tem že obstal. Materialna škoda je ocenjena približno na 50.000 din. Krivdo je pripisovati vozniku rešilnega avtomobila, ker ni imel v redu zavor. (Ročne zavore sploh niso delovale, vprašanje pa je, kdaj mu je odpovedala nožna zavora.)

Istega dne popoldne se je v Velenju, pri železniškem prelazu, prevrnil z vozilom v obcestni jarek voznik traktorist *Završnik Ivan*, zaposlen pri KZ Velenje. Vozilo je utrpelo manjšo materialno škodo, nezgodo pa je zakrivil voznik sam, ker je prehitro vozil.

Težka prometna nesreča s smrtnim izidom se je dogodila zvečer istega dne na cesti I. reda, med Žalcem in Šempetrom. Voznik *Hrušovar Franc* je z Unimogom, last Hmezada Žalec, vozil proti Šempetru na desni strani ceste in med srečanjem z osebnim avtomobilom podrl 2 kolesarja, ki sta vozila proti Šempetru. Najprej je povozil kolesarko *Vodovnik Marijo*, ki je utrpela pretres možganov in se zdravi v celjski bolnišnici. Medtem, ko se je ozrl za ponesrečenko, je podrl še moškega kolesarja *Zotel Franca*, mu prizadejal težke poškodbe, katerim je ponesrečenec naslednjega dne podlegel v celjski bolnišnici. Tudi ta nezgoda, odnosno nesreča, je bila posledica neprevidne in prehitre vožnje pri srečavanju.

Čudno je, da kljub tolikšnemu prizadevanju organov prometno-varnostne službe šoferji in kolesarji ne upoštevajo cestno prometnih predpisov in so nesreče skorajda kar na dnevnem redu. Največ nesreč je še vedno na cesti Celje—Ljubljana (v tem letu že preko 50) in skoraj v vseh primerih je vzrok prehitra vožnja in nepoznavanje cestno prometnih predpisov. Vozniki bi se morali zavedati, da je potrebno prav zaradi tega, ker je sproščena hitrost na tej cesti, polagati večjo pozornost zlasti pri srečavanju. In ker so pri teh prometnih nesrečah največkrat soudeleženi kolesarji, bi bil že skrajni čas, da bi na tej cesti uredili kolesarsko stezo.

TEHNOMETAL JE DOSEGEL REKORD PROMETNIH NESREČ

Znano je, da ima Tehnometal Celje najlepši osebni avtomobil v našem okraju. Kako zna lastnik odnosno voznik s svojim elegantnim avtomobilom, ki ima za sabo komaj 50.000 km gospodariti, je dokaz to, da so imeli v 3 letih kar šest avtomobilskih nesreč, ki so imele za posledico že več milijonsko škodo. Pri tem seveda niti ni upoštevana škoda, ki jo je utrpelo podjetje, ko je bilo vozilo stalno v popravilu (po eni nesreči celo več mesecev).

Zanimivo je, da se je od nesreč kar 5 dogodilo v pozni nočni uri. Njihove prometne nesreče so povzročile 2 smrtni žrtvi, lažje in težje poškodovanih pa je bilo več oseb.

Čudno je, da ni v tem podjetju človeka, ki bi vodil kontrolo, kako, kdaj in zakaj se uporablja vozilo ter kaj je vzrok tako pogostim prometnim nesrečam.

Kotiček za naše žene

IZŠLA JE »VELIKA SODOBNA KUHARICA«

Vsa povojna leta, ko po naših vaseh in mestih organiziramo gospodinjske in kuharske tečaje, ki jih obiskuje na stotine žena in deklet, smo pogrešali praktično in sodobno kuharsko knjigo, ki bi jo žene s pridom uporabljale na tečajih in pozneje v svojih domačih gospodinjstvih. Izkustva na gospodinjskih tečajih so pokazala, da naše žene le malo vedo o pravilni sestavi in pripravi hrane. Prav to neznanje je v mnogih primerih krivo slabih prehranjevalnih navad in pomanjkljivosti, ki jih ugotavljamo v prehrani, tako v družinah, kot v raznih ustanovah in menzah. Mnogokrat se zato upravičeno pritožujemo prav čez hrano v menzah, ki bi morala biti zadostna in zdrava.

To dejstvo je napotilo založbo »Naše žene«, da je te dni izdala drugo, izpopolnjeno kuharsko knjigo — Veliko sodobno kuharico — ki jo je s sodelovanjem več gospodinjskih strokovnjakinj uredila strokovna sodelavka Centralnega zavoda za napredek gospodinjstva, tovarišica Andreja Grum.

Knjiga obsega preko 700 strani in je razdeljena na 5 delov. Prvi del obravnava vsa najvažnejša dognanja znanosti o prehrani, ki jih mora poznati vsaka gospodinja. Drugi del vsebuje važna kuharska navodila, ki bodo dobrodošla tudi že izkušenim gospodinjam. Tretji del je najobširnejši in zavzema na skoro 500 straneh okoli poldrug tisoč preizkušenih sodobnih kuharskih receptov za vse vrste jedi in pijače. V četrtem delu bodo gospodinje našle osnovna navodila za konzerviranje sadja, zelenjave, jajc in mesa. Peti del je posvečen pouku, kako strežemo bolnikom, pogrinjamo mizo, kakšno posodo in jedilno orodje uporabljamo, kako strežemo pri mizi itd.

Glede na velik obseg, bogato vsebino in okusno opremo je cena »Veliki sodobni kuharici« razmeroma nizka, saj stane vezana v polplatno le 945 dinarjev.

Ta težko pričakovana kuharska knjiga bo dobro služila zasebnim in javnim gospodinjstvom, namenjena pa je tudi šolam in tečajem kot učni pripomoček.

DROBNI NASVETI

Vaze in steklenice se najlepše umijejo s krompirjevimi olupki in z vodo.

Kuhinjske deske sčasoma potemne. Če jih kdaj pa kdaj zmijemo v vodikovim superoksidom, postanejo spet lepe in svetle.

Peteršilj je izborno lepotno sredstvo. Položimo zvečer pest peteršilja v skledo mrzle vode in si zjutraj v njej umijemo obraz in vrat. Kmalu bomo opazili, da postaja naša koža čista, mehka, napeta in prožna.

LEVO

Enostavna enobarvna obleka, ki jo lahko z raznimi malim dodatki poljubno spremenimo za vsako priliko.

DESNO

Obleka iz žameta ali druge debele tkanine, ki jo poživlja karirasta čepica in rokavice.

V SREDI

Obleka iz grobega tweeda s krznenim našivom, ki jo lahko nosimo brez plašča.

O arheološkem oddelku Mestnega muzeja

Dne 6. oktobra 1956 je bila v okviru mednarodnega Muzejskega tedna v Mestnem muzeju v Celju otvoritev razširjenega arheološkega oddelka, ki se je pred tem stiskal v eni majhni dvorani.

Sedaj imamo v te namene tri lepe razstavne prostore, v katerih nam je uspelo gradivo kronološko urediti.

Pri urejanju nas je vodila misel in želja, da dokažemo družbeno razvojno pogojenost dogajanja in nazornost. V ta namen smo se posluževali tudi nekaterih ponazoril, ki upamo, da ne bodo zgrešila svojega namena.

V prvi dvorani je razstavljeno paleolitsko gradivo iz Potočke zijalke in Njivic pri Radečah. Razen kamenitih in koščenih artefaktov je iz Potočke zijalke ohranjenih tudi precej kosti jamskih medvedov. V posebni hiši je glinast kip Neandertalca v nekoliko pomanjšanem merilu. Stene votline so poslikane s paleolitskimi slikarijami iz Altamire, Font de Gaume in Lascaux. Karta na steni pa pouči obiskovalca o vseh paleolitskih jamah v Sloveniji in najbližji okolici.

Poslopje Stare grofije, kjer ima svoje prostore Mestni muzej, bo treba preurediti in olepšati. Prav tako tudi njegovo okolico, da se nam ne bo treba sramovati pred številnimi uglednimi gosti, ki obiskujejo to visoko kulturno ustanovo.

Zbirki kamenitih sekir, najdenih v celjski okolici, je dodan še shematičen prikaz izdelave teh sekir. Sekire so neolitskega tipa, s tem pa nočemo že reči, da sama najdba sekire tega tipa more biti dokaz za neolitsko postojanko. Neolitske sekire se po tradiciji obdržijo še v ilirsko hallstatsko obdobje in še dalj. Prva neolitska naselbina je bila do sedaj odkrita v naši okolici samo v Zbelovem pri Ločah.

Tudi bronasta doba je zastopana z nekaj srpi iz Creta pri Vranskem. Razstavljeni so v drugi dvorani.

V kotih v prvi dvorani smo prikazali ilirske grobove iz Rifnika. Ilirsko hallstatsko gradivo se potem nadaljuje še v drugi dvorani. Zbrano je gradivo, ki je bilo izkopano že pred drugo svetovno vojno, delno pa že po osvobditvi. Tudi mariborski muzej je odstopil rifniške najdbe. Škoda je le, da je mnogo tega gradiva v Gradcu in na Dunaju. Tu so predvsem okrasni pridevki iz grobov (zapestnice, ovratnice, zaponke in podobno), kakor tudi več praktičnih predmetov. Iz danega gradiva nam je bilo možno prikazati razvoj kamenite sekire.

Zanimivi so tudi fragmenti ilirske slikane keramike, verjetno iz Šešč pri Žalcu.

Latenske najdbe v drugi dvorani so iz Drešinje vasi pri Celju in iz Celja. Keltski novci so v naslednji sobi v sklopu z ostalo muzeistično zbirko. Našli so jih v Retjah pri Trbovljah, Lembergu, Dobrni, Celju in drugod.

Zemljevid na steni daje obiskovalcu pregled vseh prazgodovinskih najdišč na celjskem področju. Načrt Rifnika pa ima vrisana dosedanja izkopavanja na tej važni ilirski naselbini.

V tretji sobi, tako imenovani rimski, so razstavljeni predmeti, ki se nanašajo na rimsko provincialno kulturo, ki je trajala pri nas 4 stoletja. Že pred rimsko okupacijo, ki začenja po panonskem uporu leta 9 naše ere, so zelo vidni vplivi rimske civilizacije, ki so jo prinašali trgovci, tu in tam pa same rimske čete, ki so branile severne meje rimskega imperija pred vdori barbarov. Takoj v prvem stoletju naše ere so se naši kraji znatno spremenili. Začela so se graditi mesta in dobro grajene ceste so prepletale naše pokrajine. Eno najvažnejših križišč je predstavljala Celeia — današnje Celje.

Če si danes ogledamo rimske predmete, razstavljene po vitrinah, dobimo vsaj bežno predstavo, kako so na naših tleh živeli nekdanji ljudje. Vitrina, ki vsebuje gradbene dele rimske hiše, nam pove, da so v tedanji dobi dobro gradili hiše iz kamna in opeke. Tla v hiši so bila tlakovana z apnenčastim tlakom, ali pa v premožnejših hišah, z mozaikom, ki je bil sestavljen iz drobnih štirioglatih kamenčkov v različnih barvah. Stene sob so bile poslikane z ornamenti v pestrih barvah. Slikarije so se na vrhu zaključevale s štukaturami različnih oblik. Stena je bila pokrita z opeko in na slemenu se je zaključevala z robniki. Seveda so poznali tudi vrata s ključavnicami in ključi. Največ pa so ohranjene rimske posode, ki se odlikujejo po raznolikosti oblik in materiala. Največ je seveda bilo keramike. Zanimiv je pogled na vse te vrče, skodele in krožnike, ki so razvrščeni na posebni polici in manjši vitrini. Kakšno razsvetljavo so uporabljali v tedanji dobi, nam pa povedo glinaste in srebrne svetilke — oljenke, ki so razsvetljevale prostor z enim ali večimi plameni. Rimske domove so krasili tudi majhni bronasti kipi, ki so večinoma predstavljali božanstva.

Svoje bogato gubane obleke so si spenjali z bronastimi zaponkami, najrazličnejših oblik. Žene so se pa krasile še z lepo izdelanimi zapestnicami, prstani, uhani in nizi biserov okoli vratu.

Tudi steklarstvo je doseglo v tistem času visoko stopnjo. Na posameznih primerkih lahko občudujemo, kako so znali izdelovati že najfinejše posode z izredno tankimi stenami.

V svojih svetiščih, katera so bila številno zastopana v vsakem mestu, so postavljali marmornate kipe, ki so predstavljali bogove. Nekaj odlomkov kipov hrani tudi celjski muzej. Tudi tukaj lahko občudujemo, kako so umetniki tedanje dobe že obvladovali kiparsko dleto.

Poleg drugih znanosti je bila precej razvita tudi medicina. Razni medicinski instrumenti nam pričajo o tem.

Posebnost na novo opremljene sobe predstavlja brez dvoma numizmatična zbirka. V štirih vitrinah so novci lepo kronološko urejeni. Zanimiv je grški denar, predvsem pa keltski, saj smo s prihodom Keltov dobili pri nas prvo denarno gospodarstvo. Ko gledamo novce rimskih cesarjev, lahko zasledujemo ves razvoj rimskega imperija. V prvem in drugem stoletju, ko je rimska država cvetela, so tudi novci dobro izdelani in iz dobrega materiala. V tretjem stoletju, ko začne država propadati, je tudi preokret pri novcih. Vedno slabši in slabši postajajo, dokler s preseljevanjem narodov sploh ne izginejo.

V tej sobi je v zadnjih dveh vitrinah prikazan tudi slovanski material. Tako imamo lep nakit iz VII. stoletja iz Laške vasi. Tu so različni uhani, prstani in pa obsenčni obročki, najbolj priljubljen nakit starih Slovanov. Štrucljevo gradišče pri Mozirju pa je primer dokaj mlajšega slovanskega naselja (spada v dvanajsto stoletje), ko se že začno formirati tako imenovani »Hausbergi«. Z njimi se že nekako pojavljajo prvi začetki nove fevdalne ureditve. Tipično za ta gradišča je »suhi zid«, najdbe so pa podobne, kot na vseh slovanskih gradbiščih. Največ je keramike, nadalje kosi orodja in celo fragment kamenite sekire. L. B. in V. K. B.

»VREMENAR«

ČETRTA LETOŠNJA PREMIERA CELJSKEGA GLEDALIŠČA

Ker je zaradi personalnih moterij postalo nemogoče, da bi v jesenskem turnusu uprizorili broadwaysko komedijo »Vsakih sto let«, je moral upravni odbor Celjskega gledališča to delo nadomestiti z drugim. Vendar je hotel ostati v istem okviru in je poiskal nadomestilo v — vsaj približno — enakem žanru: nezahtevna, zabavna in prikupna igrica brez zapletenih človeških problemov. Vendarle se zdi, da je ta zamenjava splošni podobi repertoarja celo koristila. Zakaj Vremenar, vesela romanca **Richarda Nasha** — je prav gotovo vsaj toliko zabaven kot »Vsakih sto let«, a poleg te zunanje privlačnosti krasi to komedijo le tudi neka globlja miselnost, topla in privlačna izpoved vere v moč osebnosti — torej svojstvo, ki bi ga pri oni igrači gotovo pogrešali.

»Vremenar« se godi na »divjem Zapadu«. Kavbojske avanturistične romantike sicer ni (razen tepeža v prvem dejanju in napetih spopadov v tretjem) — zato je pa v igri toliko več čustvene in miselne romantike. V zakotno farmarsko naselje, v katerem že dolgo tednov vlada strašna suša, pride potepuh Bill Starbuck in se predstavi kot »vremenar«, češ da zna priklicati dež. Seveda je le goljuf in sejmarski coprnik, to tudi vsi vedo ali vsaj sumijo — a vseeno mu stari Curry da tistih sto dolarjev, češ — morebiti se mu pa le posreči spremeniti vreme. — Curryjeva edinka Lizzie — vzraščala je med tremi moškimi brez matere in je zategadelj samotna, možata, malce zagrenjena in premalo ženska — pa doživi ob simpatičnem nepridipravu čudno prebujenje: ne da bi se med njimi spletla kakršna koli telesna ljubezenska vez, vendar v njej zdrami žensko, tako da ni več grda in zagrenjena, temveč najde svojo malo srečo v skromni ljubezni do fanta, ki je bil prav tako osamljen kot ona. Vremenar pa spet gre po svoji poti — a tisti hip, ko že odkrito prizna, da je samo sleparil s svojimi obljubami — se zares usuje dež. Stari Curry mu rade volje pusti njegovih — po naključju »prisluženih« — sto dolarjev, saj je prinesel v njegov dom več kot dež, prinesel je košček človeške sreče in svežega vetra samozaupanja.

Mičen čar čustvene romantike ogrinja to moderno pravljico; romantično okolje ameriškega Zapada tudi doprinese svoje; bogata čustvena resonanca pa daje celoti simpatičen prizvok.

»Vremenarja« je prevedel **Herbert Grün**, režiral **Juro Kislinger**, sceno je zasnoval **Sveta Jovanović**, kostume pa **Alenka Bartl-Serša**. V glavnih vlogah (kot Lizzie in vremenar Starbuck) nastopata **Angelca Hlebcetova** in **Janez Škof**, v ostalih še: **Albin Penko** (stari Curry), **Sandi Krošl** (starejši sin Neah), **Slavko Belak** (mlajši sin Jimmy), **Slavko Strnad** (šerifov pomočnik File, Lizziejin neusojeni ljubimec) in **August Sedej** (šerif).

Premiera bo v torek, 30. oktobra.

G.

Glavna naloga šolskega odbora - skrb za učence

Kolektiv Šole za trgovske učence v Celju se kljub izredno težkim pogojem (šolski prostori, pomanjkanje kadra) zelo trudi, vzgojiti socialistični trgovini dober, strokovno izpopolnjen ter razgledan kader, ki se bo zavedal svojih nalog in odgovornosti do naše družbene skupnosti. Te naloge pa lahko šola uspešno opravlja le zato, ker ima pomoč in zaslombo v dobrem šolskem odboru. V tem odboru, ki je po mnenju sveta za šolstvo pri celjski občini eden med najboljšimi šolskimi odbori v našem mestu, sodelujejo poleg predsednikov obeh trgovinskih zbornic še zastopniki staršev, SZDL, sindikata in samih učencev. Trdimo lahko, da je tako družbeno upravljanje odraz najširše demokratizacije.

Za razliko od drugih šolskih odborov se je šolski odbor Šole za trgovske učence zadnji dve leti manj bavil z raznimi finančnimi vprašanji (čeprav bi bil z ozirom na težak položaj dovolj upravičen za to). Poleg nenehne borbe za lastne prostore je svoje delo preusmeril v sistematično proučevanje socialnega in zdravstvenega stanja svojih učencev. Poskrbel je za sistematični zdravstveni pregled vseh učencev in analiziral socialno stanje vsakega posameznika. Pri tem pa ni ostal samo pri ugotovitvah, ampak je prizadetim v resnici tudi pomagal. Deloma so člani odbora skupaj z razredniki tudi obiskali učence na njihovih učnih mestih in se tako seznanili z dobrimi ali slabimi delovnimi pogoji.

Na šoli je več kot ena tretjina učencev socialno ogroženih. Šolski odbor je posredoval, da so mnoga podjetja priskočila svojim vajencem razumevajoče na pomoč in jim bodisi zvišala vajeniško nagrado, ali pa jim plačala hrano v menzah. Šolski odbor je tudi poskrbel za finančna sredstva, iz katerih je kril vsaj polovico izdatkov za malice, ki jih dobivajo učenci na šoli.

S tako pomočjo članov šolskega odbora in požrtvovalno prizadevnostjo celotnega šolskega kolektiva beleži Šola za trgovske učence v Celju iz leta v leto tudi boljše učne uspehe.

Občina Laško modernizira šolstvo

DRUŠTVO UČITELJEV IN PROFESORJEV

V soboto, dne 13. oktobra so zborovali učitelji in profesorji občine Laško. Že dolgo se svojega zborovanja niso tako razveselili kakor tokrat. Počitnice so prekinile njihovo društveno delo, zato so se s tem večjim veseljem zopet zbrali v svojem središču, da se malo pogovorijo in pripravijo za bodoče delo. Njihov agilni predsednik šolski upravitelj Kozel in Rimskih Toplic je z veseljem pozdravil skoraj polnoštevilno udeležbo.

Poleg mnogih društvenih vprašanj so tokrat počastili slovenskega genija Ivana Cankarja ob spominu na 80-letnico njegovega rojstva. Kot človeka in duhovitega pisatelja ter neizprosnega borca za narodne in človeške pravice, je v globoko zasnovanem govoru orisala njegov lik tov. Nika Tavžljeva.

Navzoči okrajni šolski inšpektor tov. Mirko Koželj je nato pozdravil zborovalce v imenu okrajnega sveta za šolstvo in med raznimi navodili za delo ob začetku šolskega leta posebno priporočal učiteljstvu samoizobraževanje, zlasti pa ideološko in strokovno izpopolnjevanje.

Ko so potem še ugotovili velik pomen organizacije društev prijateljev mladine in vzgojne revije Mladi svet, dalje o mladinskem tisku in šolski reformi, je društveni predsednik izrekel posebno zahvalo občinskemu ljudskemu odboru, njegovemu svetu za šolstvo, zlasti pa velikemu prijatelju mladine in njegovi naklonjenosti šolstvu, predsedniku občine tov. Vodovniku.

Sedem novih diaprojektorjev in 200 diafilmov je občina podarila vsem osnovnim šolam, ki imajo elektriko. Izvzete so samo še tri: v Brezah, Lažišah in v Lokavcu. To pomeni za šolstvo v laški občini velik napredek. Zborovalci so sprejeli to vest z velikim navdušenjem in iskreno zahvalo.

Ob koncu zborovanja je ravnatelj nižje gimnazije prof. Širec dal še nekaj navodil o praktični uporabi diaprojektorja. Z aparati obloženi šolski upravitelji skoro niso mogli verjeti, da so se njihove tihe želje tako nepričakovano uresničile.

Polovica otrok padlih borcev v celjskem okraju prejema štipendijo

Skrb za otroke padlih borcev, za njihov razvoj in izobrazbo, je pri nas v zadnjih letih močno povečana. Organizacije Zveze borcev bdijo nad razvojem in prilikami otrok, katerih starši so med narodnoosvobodilnim bojem padli. Večina teh otrok živi pri enem izmed roditeljev, drugi pa pri skrbnikih, v internatih, šolskih zavodih itd. Pred leti je bilo mnogo teh otrok takorekoč pozabljenih. Bili so v oskrbi pri ljudeh, ki jim niso mogli dati prave vzgoje, pozneje pa se je to stanje popravilo. Letos lahko zabeležimo, da polovica vseh partizanskih otrok prejema redno mesečno štipendijo. Štipendijo prejemajo potrebni otroci vseh starosti, tako tisti, ki obiskujejo osnovno, kakor oni, ki so že na visokih šolah. Povprečje štipendij na enega otroka je sicer nizko, ker osnovnošolski otroci prejemajo mnogo manj kot mladina v srednjih šolah, strokovnih šolah in na univerzah. Po občinah je stanje štipendiranja partizanskih otrok naslednje:

Zveza borcev NOV na Planini ima na svojem področju 26 partizanskih otrok. 19 jih prejema štipendijo, in sicer 9 osnovnošolskih, 10 gimnazijcev, 1 na srednji tehnični, dva na univerzi, 4 pa kot vajenci. Povprečje štipendij je 2.700 din.

V Šetjurju pri Celju prejema 23 partizanskih otrok štipendijo. 23 osnovnošolskih, 17 gimnazijcev, 9 v višjih šolah in 6 vajencev. Povprečje je 2.456 din.

V občini *Slovenske Konjice* prejema štipendijo 59 otrok. Od tega 27 osnovnošolskih, 23 na nižji gimnaziji, 3 na visoki šoli in 20 vajencev. Povprečje znaša 2.300 din.

V *mozirski občini* je 198 otrok padlih borcev. Štipendijo prejema 45 osnovnošolskih otrok, 20 srednješolcev, 85 na nižji gimnaziji, eden na visoki šoli in 23 vajencev. Povprečje znaša 2.340 din.

V *šoštanjski občini* prejema štipendijo 18 osnovnošolskih otrok, 40 gimnazijcev, 4 srednješolci in 16 vajencev, v skupnem povprečju 2.500 din mesečno.

V občini *Rogaška Slatina* prejema pomoč 18 osnovnošolskih otrok in 22 v srednjih šolah. Povprečna štipendija je 2.095 din.

V *laški občini* prejema štipendijo 9 otrok iz nižje gimnazije, 18 dijakov v srednjih šolah in 6 vajencev. Povprečje znaša 2.000 din.

Žalska občina, oziroma občinski odbor ZB štipendira 62 osnovnošolskih otrok, 119 gimnazijcev, 34 mladincev in mladink v strokovnih šolah, 4 na visokih šolah in 37 vajencev. Povprečje štipendij je 2.000 din.

ZB *v Vojniku* daje pomoč 20 osnovnošolskim otrokom, 26 gimnazijcem, 4 na srednjih šolah, 1 na visoki šoli ter 12 vajencem v povprečju 2.183 din.

Na *Vranskem* so pomoči deležni 4 osnovnošolski otroci, 18 gimnazijcev, 2 srednješolca in trije vajenci. Povprečje znaša 4000 din.

V *Šmarju pri Jelšah* prejema štipendijo: 3 osnovnošolci, 17 gimnazijcev, 1 srednješolec in 18 vajencev. Povprečje štipendij je 3125 din.

Občinski odbor ZB v *Kozjem* daje pomoč 13 otrokom v povprečju 2400 din. Od teh jih 5 obiskuje srednje šole, 6 nižjo gimnazijo, 2 pa se učita poklicev.

Iz gornjih podatkov se vidi, da je pomoč potomcem žrtev fašizma velika. V bodoče bo razmerje v povprečju še raslo, kajti osnovnošolski otrok z malo štipendijo bo vedno manj. Morda se iz povprečij na enega štipendista ZB v občini vidi tudi prevelika razlika med posameznimi občinami. Kot vidimo je najvišje povprečje 4000 din (Vransko) in najnižje 2000 din (Laško in Žalec). Morda bi kazalo povprečje le nekoliko izravnati.

Slovenski radio v službi kmetijstva

Slovenski radio — Radio Ljubljana in Maribor in delno tudi Koper, ima v svojem programu že nekaj let redne kmetijske oddaje, ki so namenjene strokovni in agrarno-politični vzgoji kmetijskih proizvajalcev in poslušalcev na podeželju.

Radio Ljubljana ima na sporedu vsak dan 10 minut (od 12.30 do 12.40) kmetijskih nasvetov. Od tega je v zimskih mesecih, od novembra do marca, na sporedu oddaja radijske kmečke univerze, ki traja 10 do 15 minut. Vsako nedeljo pa je od 13.30 do 14.00 ure na sporedu splošno priljubljena oddaja »Za našo vas«.

V letošnji radijski kmečki univerzi bo na sporedu 63 strokovnih predavanj. Seveda je potreben za takšno delo širok krog sodelavcev, pri čemer je posebnost oddaje v tem, da tvorijo v njih eno petino vseh sestavkov dopisi poslušalcev kmetijskih oddaj oziroma odgovori na njihova neposredna vprašanja. Poleg agronoma in dveh novinarjev ima uredništvo še stalni strokovni kolegij, zagotovilo pa si je tudi pomoč in sodelovanje Sveta za propagando Kmetijske redakcije Radio Ljubljana, ki se sestaja od časa do časa z nalogo, da prediskutira, kako obravnavajo kmetijsko oddajo Radio Ljubljane, našo ograrno politiko in da pomaga utrditi zveze med organi najvišjih oblasti na področju kmetijstva in Kmetijske redakcije.

Skrb za partizanske otroke pri izbiri poklica

V svojem kratkem času obstoja je Poklicna posvetovalnica v Celju zaorala globoke brazde v sistematično delo pri usmerjanju mladine v poklice. Nabrala si je že precej izkušenj in lepemu številu mladincev in mladink pomagala pri izbiri poklica in iskanju učnega mesta. Posebno uspešno pa je bilo njeno delo v skrbi za izbiro poklicev partizanskim otrokom.

Okrajni odbor Zveze borcev NOV v Celju je takoj po zaključku šolskega leta sklical sestanek s pristojnimi činitelji, kjer so obravnavali vprašanje vključevanja otrok padlih borcev v uk. Tu je bilo sklenjeno, da bodo povabili mladinke in mladince v Celje na Poklicno posvetovalnico, kjer se bodo po razgovoru s poklicnim svetovalcem odločili za primeren poklic. Akcija je bila zelo uspešna in so se med počitnicami oglasili otroci s Kozjanskega, šmarsko-rogaškega terena, vojniške občine ter iz Zgornje Savinjske doline. Vsi ti otroci so dobili primerno učno mesto ali odgovarjajočo zaposlitev v proizvodnji.

Ker iz oddaljene Gornje Savinjske doline niso mogli vsi povabljeni otroci v Celje, je Poklicna svetovalnica skupno s člani Okrajnega odbora ZB organizirala v Mozirju sestanek z materami in otroki padlih borcev. Prišli so celo starši iz najoddaljenejših vasi. Po uspešni razpravi s starši je poklicni svetovalec pregledal vrsto otrok in se z njihovimi vzgojitelji pomenil o nadaljnjem izobraževanju in vzgoji.

Vsi partizanski otroci, katerih zaposlitev so obravnavali v celjski Poklicni svetovalnici (poleg lepega števila drugih mladincev in mladink), so dobili primerna učna mesta. Nekateri se bodo šolali v višji gimnaziji ali višjih strokovnih šolah (tem so preskrbeli tudi primerne štipendije), nekaj pa jih je bilo vključenih v proizvodnjo ali pa bodo na svojo željo ostali doma in bodo kmetovali.

ALPINA — ŽIRI
Celje, Prešernova 12
vljudno sporoča, da je prodajalna neprenehoma odprta
od 7 zjutraj do 7 zvečer.
Se priporoča kolektiv ALPINA!

Iz Celja...

ZAKAJ CELJSKA GOSTINSKA PODJETJA ODKLANJAJO ABONENTE?

Pred dnevi smo v našem časopisu objavili članek »Celjska gostinska podjetja odklanjajo abonente«, ki je bil preveč posplošen in premalo konkreten. Zato nam je Gostinska zbornica s tem v zvezi poslala naslednja pojasnila.

Število abonentov v celjskih gostinskih podjetjih se napram stanju v mesecu maju ni znižalo, pač pa zvišalo za okoli 100 abonontov. Nekateri gostinski obrati so že dalj časa zasedeni z abonenti tako, da zaradi zmogljivosti, bodisi kuhinje ali restavracijskih prostorov ne morejo sprejemati novih abonentov. Več gostinskih podjetij v Celju pa še vedno sprejema abonente (Ljudska restavracija, podjetje »Na-Na«, gostilni »Gaberje« in »Pod Golovcem«). Prizadeti morajo razumeti, da ni mogoče sprejeti v posameznih obratih abonentov preko zmogljivosti, zato naj se poslužijo onih obratov, kjer so mesta za abonente še prosta. V kolikor pa bi še obstajale potrebe, pa bi lahko restavracija »Pošta« spet začela kuhati za abonente, ko je morala pred kratkim prenehati zaradi premajhnega števila abonentov.

Do te kritike je brez dvoma prišlo samo zato, ker nekateri tovariši niso bili sprejeti kot abonenti v onih obratih, kjer so sami želeli.

S tem v zvezi je treba podčrtati še nekatere momente, ki vplivajo na gostinska podjetja, da omejijo nadaljnje sprejemanje abonentov. V »Ljudski pravici« je neka oseba objavila kritiko zato, ker je bila odklonjena kot abonent, ker je v 2 mesecih prišla le devetkrat na kosilo. Mnogo je primerov, da se abonirata mož in žena vsak v drugem gostinskem obratu in jesta skupaj v onem, kjer je hrana določenega dne boljša. Ker so obroki preračunani, dovede takšno špekuliranje gostinska podjetja v težaven položaj. Mnogo je tudi primerov, ko ob nedeljah, ko so obroki nekoliko boljši, nekateri privedejo s sabo celo družino, ki jé na njihov blok.

Takih primerov je še več in dajejo seveda gostinskim podjetjem pomisliti, koga bi sprejeli kot abonenta.

Iz podatkov je tudi razvidno, da se zelo malo abonentov poslužuje tudi zajtrkov in večerij v gostinskih obratih, čeprav so dane možnosti. Delo v gostinskih obratih bi bilo mnogo lažje, če bi imeli tudi večje število abonentov za večerje. Tako pa ostane strežno osebje, ki je opoldne preobremenjeno, zvečer brez prave večje zaposlitve.

S temi pojasnili želi Gostinska zbornica doseči določeno izboljšanje v odnosih med podjetji in abonenti, želi še nadalje objektivne kritike, na osnovi katere bo laže vplivala na gostinska podjetja, da bodo svoje usluge za abonente izboljševala. Predlaga pa tudi, da se v vseh večjih obratih razpiše med abonenti anketa, ki naj opozori na pomanjkljivosti in predlaga izboljšanje.

ALI JE TO PRAV?

Na članek pod gornjim naslovom, ki ga je uredništvu poslal tov. Janko Belina, smo sprejeli odgovor, ki ga v krajši obliki objavljamo:

Od stanovanjske uprave v Celju mi je bilo dodeljeno lani trisobno stanovanje v lastni hiši. Kljub temu, da imam šestčlansko družino, sem zasedel samo 2 sobi, ker je v manjši sobi še naprej ostal kod podnajemnik prejšnje stranke tov. Belina. Iz sočutja do njega sem počakal, da se bo iz sobe sam izselil, kakor je obljubil. Vendar namesto tega je tov. Belina postajal vedno bolj nasilen in se kljub temu, da bi lahko odšel stanovat drugam, ni hotel izseliti. Tako to nevzdržno stanje traja že preko enega leta ter ga ne more rešiti niti sodišče, niti Stanovanjska uprava.

Tabor

CENE NA CELJSKEM TRGU V TEM TEDNU

Krompir 14 (16), čebula 90 (120), česen 150 (150), fižol, luščen 50—75 (50 do 70), fižol, stročji — (40—60), cvetača 90 (100), solata 25—40 (40—60), špinača 60 (100), zelje, glavnato 18—26 (20—30), kislo zelje 40 (50), peteršilj 50 (50), korenček 40—50 (20—60), pesa 20—25 (20 do 30), buče — (10—15), koleraba 20 do 35 (30—40), ohrovt 25 (30), paradižnik 25—30 (30—50), paprika 35—54 (30—55), redkev — (35), repa — (15—20), repa kisla — (40), por 40 (50—60), kumare 20 (30—70), feferoni 100 (100), hruške 30—46 (30—50), jabolka 25—40 (25—35), slive — (50—70), breskve — (50—70), grozdje 80—120 (40—70), mleko — (32), skuta — (120—140), smetana — (200), maslo — (500), kokoši — (360—680), piščanec — (200), jajca 17 (18—20), limone 320 (—), rozine 400 (—), pšenica — (50), koruza — (40—50), oves — (30 do 40), zajci — (400), kostanj 40 (40—50), orehi, celi — (160—180), orehi, luščeni — (800), zelena — (60—70), hren — (200), gobe, sveže — (80), gobe, suhe — (1000), ribe — (160).

GIBANJE prebivalstva

V času od 6. do 13. 10. 1956 je bilo rojenih 15 deklic in 25 dečkov.

Poročili so se:

Ivan Vošinek, natakar iz Celja in Frančiška Virk, medicinska sestra iz Rogaške Slatine; Milan Silvester Jošt, električar in Marica Blatnik, bančna uslužbenka oba iz Celja; Stanislav Strašek, zidarski pomočnik iz Šentjanža nad Storami in Hermina Sevšek, poljedelka iz Kanjuc.

Umrli so:

Senegačnik Terezija roj. Legvart, upokojenka iz Celja, stara 46 let; Peter Venek, novorojenček iz Malih Braslovč; Alojzija Cencel, gospodinja iz Celja, stara 48 let; Oprešnik Štefka, gospodinja iz Brda, stara 55 let; Jožef Hramec, novorojenček iz Sp. Grušovelj; Marija Hudina, poljedelka iz Lahomšeka, stara 22 let; Frančiška Zupanc roj. Gorenšek, vzdrževanka iz Celja, Nova vas, stara 88 let; Marija Oblak, roj. Mežnar, upokojenka iz Celja, stara 65 let.

CELJSKI AKADEMIKI SO GOSTOVALI V ŠENTJURJU

Preteklo soboto in nedeljo je gostovala v Šentjurju pri Celju igralska družina Celjskega akademskega kluba. V dvorani zadružnega doma so uprizorili Škvarkinovo veseloigro v petih dejanjih, Tuje dete.

Gledalci so bili z uprizoritvijo zelo zadovoljni in so prijetno presenečeni odhajali s predstave. V kratkem bodo igrali celjski akademiki Škvarkina tudi v Celju. Igro je režiral Andrej Stojan.

ODLIČEN USPEH MLADINCEV PREDVOJAŠKE VZGOJE V PODJETJU GRADITELJ

V ponedeljek so mladinci zadnjega letnika predvojaške vzgoje v podjetju Graditelj v Celju izvedli zaključno streljanje na 100 metrov. Od 15 obveznikov je bilo 11 odličnih, 3 prav dobri in 1 dober.

Tako dober uspeh je vsekakor rezultat zalaganja požrtvovalnega komandirja voda tov. Staneta Malgaja.

KLUB FRIZERJEV V CELJU SKRBI ZA VZGOJO NOVIH KADROV

Celjski klub frizerjev je poslal na Dunaj 7 svojih članov, da so si ogledali novitete v frizerski stroki. Na Dunaju je namreč pred nedavnim sodelovalo 12 držav, med njimi tudi Jugoslavija, v prikazovanju svetovne frizerske »umetnosti«.

Celjski klub frizerjev tudi sicer skrbi za svoj naraščaj ter prenaša teoretično in praktično znanje na vse ostale člane v mestu in okolici. Tudi vajeniški tečaj je uspel, saj so vajenci ob zaključku šolskega leta to dokazali tudi na modni vajeniški reviji.

Tudi letos imajo na programu tečaje, ki bodo olajšali mladini končne izpite. Razen tega prireja klub frizerjev vsak ponedeljek teoretična in praktična predavanja v prostorih obrtne zbornice.

S SESTANKA ZDRUŽENJA ŠOFERJEV IN AVTOMEHANIKOV V CELJU

Pred dnevi je bil v Sindikalnem domu v Celju množični sestanek članov združenja šoferjev in avtomehanikov. Temu sestanku so prisostvovali tudi predstavniki šoferskih klubov iz Šoštanja, Velenja in Laškega. Kot gost pa je bil navzoč šef prometnega centra v Celju, tov. Turk.

Pri obravnavanju problemov združenja so poudarili zlasti uspeh, ki so ga lani dosegli pri organiziranju tečaja za delavce prometne stroke. Tečaj je obiskovalo 40 udeležencev, ki so skoraj vsi z uspehom opravili izpit in sprejeli diplome za visoko kvalificirane delavce prometne stroke.

Tov. Turk pa je navzočim prikazal statistiko prometnih nesreč v letošnjem letu ter poudaril, da se je število teh nesreč v primerjavi z lanskim letom zmanjšalo, vendar pa so žrtve in škoda pri tem še vedno prevelike. K zmanjšanju nesreč je brez dvoma pripomoglo tudi združenje, ki je nenehno na sestankih in predavanjih opozarjalo svoje člane na red in disciplino na cestah ter upoštevanje cestno prometnih predpisov. Na tem področju bo moralo združenje še nadalje vzgajati svoje člane, saj se je pokazalo, da mnogi starejši šoferji še ne poznajo dovolj novih cestnih predpisov in znamenj, zaradi česar marsikdaj pride do prometnih nesreč.

Cene mesu bi lahko znižali za 6 odstotkov

V celjskem okraju sta dve večji obrtni podjetji mesarske stroke, ki imata v svojem sestavu mesno-predelovalne obrate. Registrirani sta za obrtne storitve. To dejstvo pa je prav v zadnjem času povzročilo problem, ki vpliva na organizacijo dela, na prodajo in na cene. Obe podjetji razpolagata s prevoznim parkom, ki je sposoben oskrbovati z živino vse mesnice in klavnice v okraju. Pogosto pa vozita iz sejmov in dogonov le nekaj glav živine za svoje lastne potrebe, ne da bi pri tem bila polno izkoriščena prevozna sredstva. Registracija na obrtno dejavnost jima ne dovoljuje nakupa živine zaradi prodaje.

Drugo podjetje ima med svojimi prodajalnami mesa in mesnih izdelkov tudi delikatesno trgovino, ki pa po zakonitih predpisih ne bi smela prodajati izdelkov kot n. pr. sir, maslo, kruh itd., ker to niso proizvodi mesarskih in mesno-predelovalnih obratov. Praviloma smejo mesnice, ki so registrirane kot obrtni obrati, prodajati za dopolnitev svoje izbire le tiste proizvode, ki izvirajo iz enakovrstnih podjetij.

Nadaljnji problem, ki izhaja iz neustrezne registracije, je problem maloprodajnih cen. Kalkulacija za prodajo mesa in mesnih izdelkov na obrtniški način se precej razlikuje od kalkulacij, ki jih sestavljajo obrati s trgovinsko registracijo. Obrt mora ustvariti na osnovi instrumentov o razdelitvi družbenega dohodka dobiček, od katerega odvede 50 % v investicijski sklad občine, ostalo pa se porazdeli na plače, soc. zavarovanje itd. Če pa bi obrtna podjetja preregistrirali v trgovinska, bi se kalkulacija precej spremenila, kajti trgovinam ni potrebno ustvariti dobička, vse dajatve se normalno vkalkulirajo brez predvidenega dobička.

Po grobih izračunih bi bilo s trgovinsko kalkulacijo možno v Celju znižati ceno mesu in mesnim izdelkom letno za približno 10 milijonov dinarjev, kar prestavlja v odnosu na promet 6 % znižanje cen.

Predpisi sicer dovoljujejo mesarskim podjetjem in obratom trgovinsko registracijo, toda čudno se sliši, da je predelava in prodaja mesa ter mesnih izdelkov izključno trgovska dejavnost. S stališča potrošnika je vseeno, kakšno registracijo podjetje ima, glavno je, da prodaja izdelke na čim boljši način in čim ceneje.

Pred delavske svete podjetij se torej postavlja vprašanje: ali ostati pri starem in zahtevati od zakonodajnih organov spremembo razdelitve dohodka, ali pa spremeniti registracijo — in s tem znižati stroške. Prva rešitev ščiti obrt, druga pa potrošnike.

rg.

Kronika NESREČ

Franc Trojak iz Spodnje Hudinje je s košem nosil koruzo na kozolec. Padel je s kozolca. Dobil je pretres možganov in se poškodoval na glavi.

Alojz Tovornik iz Podvrha pri Braslovčah je s kolesom vozil skozi Žalec. Zaradi neprevidne vožnje se je zaletel v drugega kolesarja. Pri padcu s kolesa si je zlomil nogo.

Marijan Korošak iz Celja se je peljal z motorjem po cesti Mestinje—Šmarje. V motorno kolo se je zaletel pes. Korošak je padel z motorja in pri padcu dobil težjo poškodbo na glavi.

V Mozirju je bil v pretepu zaboden z nožem v hrbet Ivan Ilovšek iz Kokarja.

V Šentjurju so se v neki gostilni fantje stepli. V pretepu sta bila z nožem zabodena dva izmed pretepačev. Prepeljali so jih v celjsko bolnišnico.

Pri vožnji se je z motorjem zaletel v telefonski drog Jože Cimerman iz Skornega pri Šmartnem ob Paki. Prepeljali so nezavestnega v celjsko bolnišnico.

Enoletni Peter Štefanec iz Tovarniške ulice je bil po nesreči polit z vrelim lugom. Po telesu je dobil hude opekline.

S kolesom je padel na Teharski cesti Anton Simonič iz Bukovžlaka. Dobil je pretres možganov.

V hišnem prepiru je bil šestkrat zaboden z nožem kmet Janez Žekar iz Žusma.

Na cesti pri gostilni Terglav v Bukovžlaku je prišlo do prometne nesreče. Marija Belak je peljala iz bolnišnice Martina Pušnika. Izza ovinka je pripeljal tovorni avto in se zaletel v voz. Pri trčenju sta bila oba Belakova in Pušnik poškodovana. Prepeljali so ju v bolnišnico.

Pri padcu si je zlomila nogo Frančiška Jurko, upokojenka iz Vojnika.

Po stopnicah je padla Vasja Matjan, šolarka iz Dobrne. Dobila je pretres možganov.

Barbara Deželak iz Lokrovca je padla z lestve in obležala nezavestna.

... in zalogja

Zatrimo divji in podivjani hmelj

Še vedno je potrebno prepričevati naše hmeljarje, da moramo dosledno iztrebljati divji in podivjani hmelj (moške in ženske rastline hmelja). Tega je še vedno najti na obrežjih potokov, v raznem grmovju, obrobnih delih gozdov itd. Znano je, da si je savinjski hmelj pridobil v svetu velik sloves zaradi kvalitete. Zato nam nikakor ne more biti vseeno, če bi se nam kvaliteta ravno zaradi moških rastlin, to je divjega ali podivjanega hmelja poslabšala. Iztrebljanje moških rastlin hmelja je pri nas predpisano tudi z uredbo. Svet za kmetijstvo pri ObLO Žalec se je na svoji seji močno zavzel za njeno izvajanje. Priporočal je, da je za izvajanje uredbe o obveznem iztrebljanju divjega in podivjanega hmelja treba zadolžiti zaščitne referente kmetijskih zadrug. Ti bi naj pregledali področje zadrug, opozorili kmetovalce na nujnost iztrebljanja hmelja itd. Trebljenje divjega in podivjanega hmelja je torej obvezno. Dolžni so ga opraviti vsi lastniki, posestniki, uživalci in zakupniki državnih, zadružnih in zasebnih zemljišč. Za kršitelje predpisov te uredbe, to je tiste, ki bi na omenjenih zemljiščih ne zatrli divjega in podivjanega hmelja, predpisuje uredba občutne kazni.

Ne samo hmeljarji, vsi lastniki, posestniki in zakupniki zemljišč imajo to dolžnost, kajti tu gre za ohranitev kvalitete in sloves našega hmelja in seveda za bogati dohodek naših hmeljarjev in našega gospodarstva.

PIONIRJI IZ BUČ SO SE SPOMNILI ŠTORSKIH OTROK

Pionirji osemletne šole v Bučah so v Tednu otroka zbrali za otroke štorskih železarjev okoli 200 kg jabolk. V pismu so pionirji iz Buč poudarili, da jabolka pošiljajo predvsem otrokom revnih staršev, ki so prikrajšani za naravne dobrote katere uživajo vaški otroci.

Sindikalna podružnica Železarne Štore je bila s to dobrodelno akcijo bučkih pionirjev zelo presenečena ter jih je povabila na ogled njihove železarne, hkrati pa jim obljubila eno brezplačno vožnjo z avobusom železarne v kraj, ki si ga bodo pionirji sami izbrali. Jabolka pa je sindikalna podružnica odstopila Domu igre in dela.

ZBIRANJE ZGODOVINSKEGA GRADIVA IZ NOB V MOZIRSKI OBČINI BO TREBA POSPEŠITI

Komisija za zbiranje zgodovinskega gradiva pri Občinskem odboru ZB v Mozirju je na svoji zadnji seji sklenila izdati najkasneje do februarja prihodnjega leta spominske knjige. Te knjige bodo tiskali za sve kraje v občini, v katerih je padlo nad 50 borcev ali internirancev. V njih bodo urejeni tudi življenjepisi za vsakega padlega borca ter kronika za vsak posamezni kraj. Kasneje nameravajo izdati tudi posebno knjigo dogodkov iz NOV z naslovom: »Zgornja Savinjska dolina v borbi«.

Da bi vse podatke pravočasno zbrali, bodo morali pri tem pomagati posebno starejši borci.

IZ ŠMARTNEGA OB PAKI

Sklepe, ki so jih sprejeli na polletnem občnem zboru kmetijske zadruge, so že začeli uresničevati. Tako je začela na novo obratovati zadružna kolarnica. V najkrajšem času pa bo začela obratovati tudi kovačnica, ki je nujno potrebna, saj je sedaj na vsem področju zadruge le en kovač. Kovaški obrat bo odprt v Paški vasi, kjer so že na razpolago prostori in orodje.

Da bodo zadružniki bolj smotrno uporabljali umetna gnojila, pošilja zadruga zemljo svojih članov v analizo Hmeljarskemu inštitutu v Žalec. Razveseljivo je, da se zadružniki v precejšnjem številu poslužujejo te ugodnosti.

S TUJIMI POLJSKIMI PRIDELKI REDIJO PRAŠIČE

Kmetje v Novi vasi, Ostrožnem in Lokrovcu se zadnje čase zelo razburjajo nad vedno pogostejšimi krajami poljskih pridelkov. Pred nočnimi tatovi niso varni niti zelenjadni vrtovi v neposredni bližini hiš. Kradejo kar vse od kraja, od solate, pa do peteršilja in zelene. Predvesm pa so v tem času ogroženi krmski pridelki za živino. Tatovi izkopavajo krompir ter pulijo peso, repo in korenje. Ker pa je pokradenih največ tistih poljskih pridelkov, s katerim navadno krmimo prašiče, kmetje upravičeno domnevajo, da so tatovi tisti bližnji ali daljni sosedje, ki nimajo niti koščka svoje zemlje, pa redijo 1 do 2 prašiča. Razume se, da samo s »pomijami« (kot se nekateri izgovarjajo) prašiča ne morejo zrediti.

Ker je zimska krma še na njivah in ker se kraja v teh predelih kar množično pojavlja, prosijo kmetje za javno zaščito. Treba pa bi bilo, da bi osumljence (ki nimajo svoje zemlje, pa redijo prašiče) prijavili na pristojna mesta, kjer naj bi dokazali, od kod dobe krmo za svoje prašiče.

POPRAVEK

V predzadnji številki smo poročali, da si je pri padcu z motornim kolesom zlomil ključnico Franc Orovič iz Vrbja pri Žalcu. Vest popravljamo v toliko, da Orovič ni padel pri vožnji z motornim kolesom, temveč je padel s strehe, ki jo je popravljal.

ALI JE TO ČLOVEŠKO?

Poljska delavka Fanika Hudohmet je bila zaposlena že dalj časa pri Cirilu in Pepci Štiglic v Rečici ob Savinji. Ko se je po porodu pred dnevi vrnila z otrokom v službo, jo delodajalec Hudohmet ni hotel več sprejeti. Tako je mlada mati tavala z dojenčkom okrog 6 dni, dokler se je ni usmilila neka upokojenka iz Rečice, ki ji je nudila zavetje. Nato so ji pomagale množične organizacije in ji nudile začasno stanovanje in hrano.

Kljub temu, da je ta primer edini po osvoboditvi v našem kraju, še vedno izgleda, da se nekateri ne morejo otresti starih navad, ki niso v skladu z našo socialno zakonodajo.

Na zahtevo množičnih organizacij, ki so obsodile nečloveški odnos do doječe matere in otroka, je Občinski odbor v Mozirju proti kršilcu delavske zakonodaje že uvedel kazenski postopek.

IZ MOZIRJA

Občinski svet za kmetijstvo je na svoji zadnji seji razpravljal o ukrepih za čim boljše čiščenje in škropljenje sadnega drevja. To akcijo bodo prevzele posebne ekipe pri kmetijskih zadrugah, ki bodo delale po navodilih in načrtu posebnega štaba, ki so ga na seji ustanovili.

*

Na zadnji seji Občinskega komiteja LMS v Mozirju so razpravljali, da bi kazalo na področju občine povečati število kmetijsko-gospodarskih šol. Lani je bilo 6 takih šol, ki jih je obiskovalo preko 200 kmečkih fantov in deklet. Ker je zanimanje za te šole dokaj veliko, so na seji sklenili, da bi naj poleg že obstoječih letos ustanovili še 4 nove, in sicer v Šmihelu nad Mozirjem, Rečici ob Savinji, Lučah in Solčavi.

IZ SLOVENSKIH KONJIC

Sindikalne podružnice v Slov. Konjicah se že marljivo pripravljajo na letne občne zbore, ki bodo konec tega meseca in v novembru. Da bodo priprave čim boljše, je pred dnevi sindikalni svet sklical vse vodilne odbornike podružnic na posvetovanje. Podobna posvetovanja bodo v kratkem še v Ločah, Vitanju in Zrečah.

*

V tovarni usnja Konus je bil do konca septembra izpolnjen proizvodni plan za prvih 9 mesecev s 96%. Najnižji odstotek plana dosegajo nekateri oddelki pri izdelovanju opetnic in ostalih artiklov iz umetnega usnja. To pa zaradi tega, ker je načrt predvideval, da bodo v teh oddelkih pričeli s proizvodnjo že v prvem polletju, vendar pa takrat še stroji niso bili montirani.

Kljub temu sodijo v tovarni, da bo letni plan ob normalnih pogojih do konca leta v celoti izpolnjen.

*

Pred dnevi je tudi Občinski odbor Zveze Svobod razpravljal o bližnjih občnih zborih društev. V občini je 12 prosvetnih društev in dvoje društev Svoboda, ki imajo okoli 900 članov.

Na seji so dali predvsem poudarka splošno izobraževalnemu delu. Zato bodo v Slovenskih Konjicah ustanovili šolo za izobraževanje odraslih, razen tega pa predvidevajo tudi nekaj predavanj Ljudske univerze. V ostalih krajih pa bodo pripravila predavanja društva sama, le predavatelje bodo vabila iz drugih večjih krajev.

IZ DOBRNE

Pevsko društvo »Kajuh« iz Dobrne je pred dnevi gostovalo v Gornjem Doliču v Mislinjski dolini. Ob tej priliki so si pevci ogledali tudi Velenje. Nanje je napravilo močan vtis novo naselje, nova izkopna jama rudnika ter kmetijska razstava.

S tem gostovanjem so zaključili letošnjo koncertno sezono, ki je bila zelo uspešna. Pevskemu zboru želimo v novi sezoni še večjih uspehov.

POPRAVEK

V predzadnji številki našega lista je v članku »Mladinska doma v Dobrni sta se združila« tiskarski škrat povzročil neljubo pomoto, kjer je bilo zapisano, da je otrok 990. Članek popravljamo v toliko, da je otrok le 99.

Bivši borci in aktivisti! Pohitite v nedeljo v Šentjur na odkritje spomenika padlim žrtvam fašizma!

Novosti kmetijskega „laboratorija“ v Šentjurju

»Kmetijski laboratorij«, to bi bilo najprimernejše ime za Kmetijsko šolo v Šentjurju pri Celju. Gojenci, ki tu obiskujejo kmetijsko gospodarsko in gospodinjsko šolo, nimajo priliko videti samo najboljše izsledke za napredek kmetijstva v preteklosti, temveč so priče pravcatih eksperimentov. Če boste kdaj hodili mimo in če vas zanima, poprosite, da vam pokažejo nekaj teh novosti.

ŽE NEKAJ LET UMETNO OPLOJENO GOVEJE POTOMSTVO

Štiri ali pet let v hlevih kmetijske šole oplojujejo krave samo umetno. V teh letih se ni skotil niti eden naravno oplojen teliček. Rezultat tega je, da niti ena krava ni okužena, niti ena tuberkulozna. Zarod je zdrav. Deloma dopolnjuje vrsto plemenskih krav in molznic, deloma pa zalagajo trg s svežim mesom. V hlevu stojijo krave, ki so same umetno spočete in so skotile umetno oplojena teleta.

KRAVE NE BODO IMELE VEČ ROGOV...

Sicer jih je narava obdarila s tem orožjem, toda modernemu živinorejstvu so v napoto. Hlevi, v katerih bivajo molznice, so odprti. Živali niso privezane k jaslim. Le med krmljenjem jih s posebno pripravo priklenejo, potem pa tekajo prosto po hlevu, ali pa po tekališču in travnikih. Ker pa imajo goveda rogove, jih hočejo tudi izkoristiti. Suvajo in bodejo se z njimi. Bil bi potreben poseben čuvaj, da jih ustrahuje. Toda zakaj?

Poskusili so takole. Eni izmed molznic so odžagali rogove pri korenini. Operacija je bila sicer boleča, toda žival si je opomogla, ni zgubila niti na teži, niti na molznosti. Ker pa nima

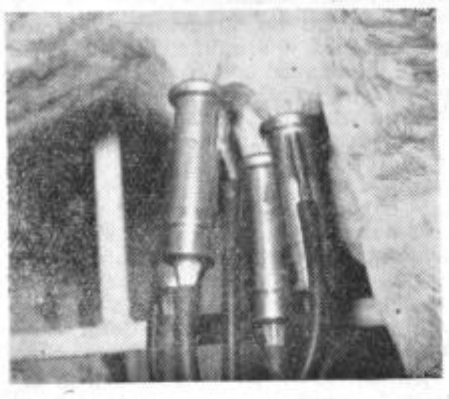

Naprava za umetno molžo med pogonom. Kompresijski zrak izsesava mleko v dolgih curkih. Krava med tem mirno žveči zdrob

več rogov, se ne more bosti in poškodovati drugih krav.

Zdaj so se odločili za rezanje rogov pri vseh kravah. Da pa bi v bodoče ne bilo treba krav izpostavljati temu nevšečnemu »kirurškemu« posegu, so začeli pri teličkah mrtviti živec v rogovih, čim se pojavijo med dlako. To ne boli, rast rogov preneha, telička pa bo zrasla v kravo brez rogov.

V »telečjem vrtcu« je tudi telička »Vespa«. Imeti bi morala vsaj že tri prste dolge rožičke. Toda ker so ji omrtvili živec, rogov tudi kot plemenska krava ne bo imela

...IN ŠE MARSIKAJ

To še ni vse. Človek, ki je navajen gledati konzervativno in zaostalo živinorejo po vaseh ima tukaj dovolj vzrokov za presenečenja. Dosegli so skoraj že enotnost pasme. Prevladuje sivorjava pasma. Imajo najmodernejšo napravo za umetno molžo. Te naprave so se krave tako navadile, da same pridejo pred vrata stavbe, v kateri je ta stroj postavljen. Naprava molze tri krave hkrati. Mleko ne pride v dotiko ne z umazanimi rokami, nobena dlaka ne pride vmes. Mleko odteka v zaprte posode, kjer ga z vodnimi curki v poletni vročini hladijo, da se ne usiri. Vime pred molžo z toplo vodo iz tuša temeljito operejo, skrajna higiena je neoporečna.

Za breje krave imajo v kmetijski šoli posebno stavbo, ki jo imenujejo »porodnišnico«. Za telička raznih starosti imajo »vrtce«, tako da niso izpostavljeni napadom odraslih goved. Živina je deležna posebne nege nog. Imajo kovača, ki se briga o tem, da imajo živali lepo negovane parklje. S pomočjo njegove »pedikerske« sposobnosti parklji njihovih živali ne zaslužijo več tega imena, ker nimajo nič skupnega z dolgimi, okornimi parklji nenegovanih goved. Goveda tukaj niti pozimi ne zapirajo. Skrbijo, da živali niso na prepihu, drugače pa so prosta.

CELJSKE LASTICE

NARODNA O NARODNEM DOMU

Hladna jèsen že prihaja,
v Celju spet sezona vshaja:
Treba bo spet lumpati —
ob sobotah — vse noči.

Vsako društvo, vsaka »gmajna«,
(to je že kot stara lajna)
imeti mora čist' zares
vsaj enkrat letno »nobl« ples.

In hiša narodna postala
bo priča slednjega škandala,
ko spet bo narod pil, žlampal,
prenekateri vmes kozlal.

Nekoč so v hiši tej zapeli,
da bi Slovencem srca vneli.
Zdaj tam v dvorani med sabò
se njih potomci »raujajo«.

Tisti pa, ki zl'o so vneti,
se ob pesmi, glasbi greti,
lahko na pòmlad čakajo,
ko veselice nehajo.

Bit' za vse »mineštre« lonec,
kdaj domu naš'mu pride konec,
kdo bo p'jance ven spodil
in dal mu slôves, kot je bil?

KRI — JAPONSKI IZVOZNI ARTIKEL

Odkar so začeli na Japonskem odkupovati kri za izvoz, se je število »darovalcev« močno povečalo. Med njimi je najti predvsem tiste, ki so primorani zaradi slabih razmer, ali brezposelnosti prodati enkrat ali dvakrat na mesec nekaj krvi. Za 200 kubičnih centimetrov krvi plačuje »krvava banka« 400 Jenov. Z dohodki so v Tokiu zgradili moderno poslopje, kjer na najbolj sodoben način jemljejo kri in jo nato konzervirano prodajajo v Ameriko.

FILM »RIFIFI« JIM JE SLUŽIL ZA VZGLED

V svetu se večkrat dogajajo prav edinstvene reči. Znameniti francoski kriminalni film »Rififi« je povsod po svetu žel ogromen uspeh. Ko so ga predvajali v Mehiki že nekaj tednov, so film nenadoma prepovedali.. Kajti, neka roparska skupina je po vzgledu filma opravila svoje — vlomili so v največjo mehiško banko in izvršili največji bančni rop v državi. Policija je dognala, da so se roparji pri vlomu v banko posluževali enakih metod, ki jih je prikazoval film »Rififi«. Baje so tudi v Švici po nekaj tednih uspešnega predvajanja film »Rififi« prepovedali.

TRIKRAT DVOJČKI

Žena švedskega kmečkega delavca Janssona je trikrat zaporedoma rodila dvojčke. Ponosni oče meni, da je to njegovo edino bogastvo. Vsi otroci so lepo razviti in zdravi. Najmlajša Bernt in Barbro (fantek in deklica) sta stara 2 leti, Börje in Marianne tri leta ter Lennart in Ingred štiri leta. Edino 7 letni Gunnar je sam zagledal luč sveta.

DVOJE MOŽ IN LEUTNANT

Vrsta moških rok je brodila po kovinskem koritu z umetnim poprom, ki je pravkar prišel iz sušilnice in se je tam zlepil v kepe. Stražarja sta stala vsak na svojem mestu, leutnant pa se je na običajnem dnevnem obhodu ustavil pri onih, ki so polnili zavojčke s papriko. Delavci so sedeli v dolgi vrsti po tleh in ga niso niti opazili. Odkar so jih poklicali na komando taborišča in jim jih naložili z gumijevkami, so delali hitreje.

Leutnant se je obrnil k stražarju in nekaj govoril z njim. Bila sta zelo dobre volje. Takrat se oglasi sirena. Kot po navadi. Zdrveti je bilo treba po plinske maske in potem v zaklonišče. To je vedel vsakdo, novince pa so naučila puškina kopita. Stražarjema se je pač mudilo v zaklonišče in sta zato uporabljala kopita svojih pušk.

Plinske maske so delili na nasprotnem koncu taborišča, zaklonišči pa sta bili samo za delavce obeh tovarn. Bili so izurjeni, zato jih je bilo škoda. Zadnje čase se je sirena večkrat oglašala. Vsi so vedeli, da to nekaj pomeni. Posebno še zato, ker so taborišče preletavala letala in je po nekaj minutah začelo v smeri njihovega leta grmeti. Leutnanta še ni zalotilo v tovarni. Zato ni imel tu svoje plinske maske in je bil prvi pri zaklonišču.

Alarm je bil pozen. Ko so pridrli delavci pred puškinimi kopiti na dvorišče, od koder je bilo še nekaj desetin korakov do zaklonišča, so se kljub vsemu ustavljali in si senčili oči, iščoč z njimi po nebu. »Vorwärts!« se je drl stražar, drugi pa je stal in tudi iskal z očmi po nebu. »Manevri! Manevri!« se je zadrl. Toda nihče ga ni slišal, ker bi se mu sicer smejali. Preveč manevrov je bilo zadnje čase.

V mestu pod taboriščem je začelo grmeti. Tedaj se je vsa čreda vsula proti zaklonišču. Koščene roke so dvignile železna vrata. Vstopili so počasi in zadnji v vrsti so se še vedno ozirali v nebo. Nihče še ni ničesar opazil, ko se je na obzorju že dvigal gost dim iz mesta. Stražarja sta podivjala. Leutnant je zahteval, naj zapro vrata in izdrl pištolo. Skočil je k vratom in začel mahati po opletajočih kosteh delavcev. Leutnant je grozil, da bo streljal in je kričal kot nor.

Še vedno je grmelo nekje zelo daleč, toda brnenje se je vedno bolj bližalo. To so morala biti druga letala. Brnenje je naraslo v oglušujoč hrušč. Leutnanta ni slišal več nihče. Stal je pred potnima stražarjema in jima pretil s pištolo. Zaloputnil sta železna vrata in v hodniku je zmanjkalo luči. Nihče se ni premaknil in leutnant tudi ni več kričal. Med tem mrtvilom je padlo nekaj po zapahnjenih vratih. Padlo je še enkrat in iz teme je rekel nizek glas: »Nekdo tolče zunaj!« Zdaj ni bilo slišati ničesar več razen letal in zato so vsi molčali. Stražar je našel žepno svetilko in se, vragsivedi zakaj, prerival

med ljudmi. Ti so mežikali in se odmikali od pramena. »Poslušajte! Poslušajte!« je rekel nekdo polglasno in pokazal proti vratom. »Gotovo je nekdo zunaj! Saj kliče! Slišite?« Zrak, zemlja in stene zaklonišča — vse je trepetalo od hrušča visoko nad taboriščem. To se je stopnjevalo in čutiti je bilo, da se bo zdaj zdaj nekaj utrgalo.

Prišlo je naglo in precej blizu. Najprej se je vse skupaj zamajalo, potem pa je zagrmelo. Ko so se vsi pobrali, je bilo majanja že konec in stražar je osvetil dolgo razpoko, ki se je vlekla od vrat do tam, kjer je v temi svetilka že izgubila svojo moč. Spet je nekaj priletelo v vrata. Moral je biti kamen ali kaj. Med grozovitim ropotanjem je bilo slišati tuljenje pred vrati. »Odprite, hudiča!« je zavpil mož s plinsko masko na rami. Sedel je na nizkem zaboju in ni izgledalo, da bi ga bilo strah česarkoli. Od obraza so mu ostale le še mogočne čeljusti. »Odprimo mu vendar!« je rekel in še vedno sedel. Ko so vsi stali in se ni nihče ganil, je planil pokonci.

Zdaj se je drugič zamajalo in drobci betona so zleteli po glavah in hrbtih. Stražar je v roki krčevito stiskal svetilko. Njen pramen je švigal po mokrih stenah, kamor je pač naneslo. Nazadnje, ko se je le še kadilo in so kašljali zaradi prahu, je mož spet planil pokonci, treščil masko po tleh in hotel k vratom. Leutnant ga je ustavil in mu porinil pištolo v hrbet: »Wohin? Was hast du zu suchen dort?« »Saj ga bo zakopalo!« je rekel mož odločno, odrinil leutnantovo roko, v kateri je držal pištolo in se obrnil proti ostalim. Stražar mu je posvetil v obraz. »Kdo je ostal zunaj? Poglejmo vendar!« Nekdo se je oglasil: »Eden od novih bo. Bil je mlad novinec. Zdaj ga ni tukaj.« Po vratih je tolklo. Hrušč letal še vedno ni prenehal. »Zurück! Keinen schritt mehr!« Leutnant je mahal s pištolo in izbuljil oči. Mož pa se je samo negotovo ozrl. Nato je planil k vratom. Ko je držal z obema rokama zapah, mu je leutnant prestrelil tilnik. Bliskovito se je obrnil in pričel kričati: »Er ist doch blöd! Man bombardiert doch! Es könnt ...es könnt was g'schehen! Es ist doch...« Ni nehal kričati. Neprestano je kazal s pištolo na moža, ki je ležal na obrazu. Kri mu je curljala iz tilnika. Divje je dopovedoval, kaj bi se lahko zgodilo. Vsi so strmeli vanj in se niso upali k ubitemu možu. Ko so letala odšla, so odprli vrata. Prah se je že davno polegel in žična ograja je bila razbita na dveh mestih. K možem, ki so nosili mrtvega, je pritekel ves prašen mlad mož. Spraševal je, pa mu ni nihče odgovoril. Vedeli so, da je mož, od katerega je ostala samo še ogromna čeljust, umrl zanj.

Potem so se morali vrniti na delo, ker se ni v tovarni nič zgodilo. Žico bodo popravili drugi. Tudi mrliča bodo odvlekli v krematorij drugi. In leutnant bo prišel jutri spet na obhod...

51 : 28 ZA GINO

Po podatkih italijanskih davčnih oblasti je razvidno, da zasluži italijanska filmska igralka Gina Lollobrigida znatno več kot njena filmska tekmica Sophi Loren. Gina namreč zasluži 51 milijonov lir ter plača od tega 10 milijonov davka, Sophia pa zasluži le 28 milijonov lir in od tega odšteje državi 4,1 milijona lir.

RUMEN OBLAK NAD MARSOM

Na Mac Donaldovem observatoriju v Texasu so opazili 30. avgusta nenavaden rumen oblak nad Marsom. Oblak je rastel precej hitro in je bil v nekaj urah dolg 2.008 milj, širok pa okoli 400 milj. Dan kasneje je dobil ta oblak obliko W. Menijo, da je oblak nastal zaradi prahu, ki ga je povzročil veter, vendar je to nenavadna pojava z ozirom na to, da je atmosfera na Marsu zelo razredčena.

Nastánek tega oblaka so opazovali skozi teleskop, katerega leča je imela premer 205 cm.

FRANČEK FRAKEL IMA SREČO

5

Piše: Ivan Seničar
Riše: Tonček Skok

V Dubrovnik sta se vozila osem dni. Devetnajstkrat sta popravljala avto. Frakel je klel v vseh jezikih. Na cilj sta prispela bolj podobna mehanikoma kot turistoma. Pri nekem znancu sta spravila avto in Frakel je sklenil, da ga ne pogleda več. Potem sta si kupila nove obleke, cigarete in se opremila z vsem

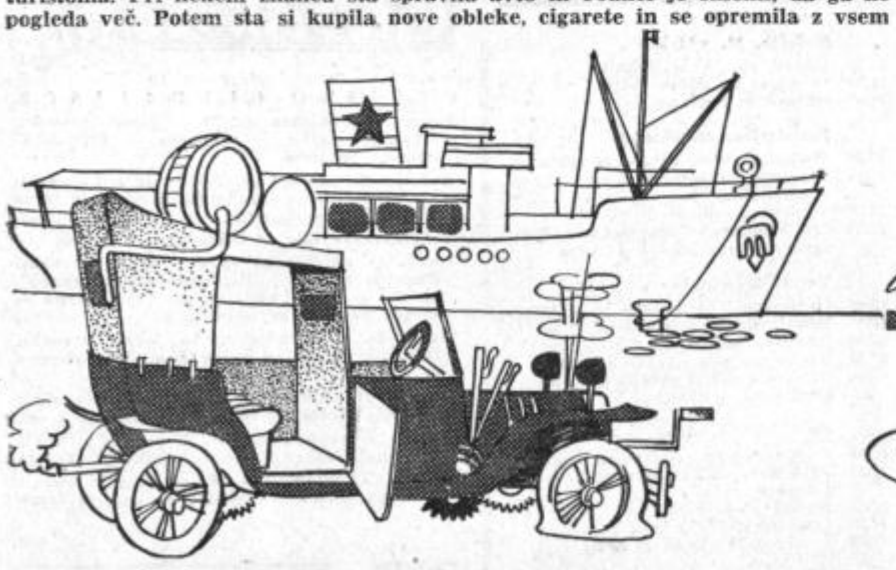

razkošjem tega sveta. V hotelu sta se vpisala kot Franz Frakhel in Zozo Frakhel. Natakar se je skoraj po vseh štirih priplazil in napravil čisto podrejeno bedast obraz. Spominjal ju je na Donda. Dala sta mu napitnino in drugič se je priplazil skoraj po trebuhu.

Sedela sta na vrtu, ko sta zaslišala, da se je pred hotelom ustavil avto. Vesel ženski glas se je poslavljal — v francoščini. Celjana sta napela ušesa. Nato je prišla na vrt v beli jopici in hlačkah. Frakel se je zmedel. Takoj je opazil, da je njegov tip. Ko je sedla nedaleč stran, je poklical natakarja in nekaj naročil zanjo, njej pa je z roko pomignil, da jo vabi k njuni mizi. Nasmehnila se je in vstala. Frakel se je zavedal, da jo blazno ljubi.

Ko je prišla čisto blizu, ga je kar zvilo. V nemščini ji je ponudil stol. Odgovorila je nekaj v francoščini. Fraklu se je zdelo kot l'amour. Zatrepetal je. Potem je rekla v slabi nemščini, da zelo rada prisede. Kmalu sta zvedela, da je iz Pariza, sama(!), še neporočena, bogata, nastopila je že v dveh filmih. Frakel je bil tak, kot bi dobival narkozo. Pomignil je Cocu, naj ju pusti sama. Potem je ona hvalila Nemčijo, on Francijo, oba sta pa obirala »nesrečno« Jugoslavijo. Frakel je ogromno pil. Po eni uri je že polagal prste na njene rame. Ona se je pri tem umaknila za en centimeter in se približala za tri. Izračunal je, da se je mora še sedemkrat dotakniti, da bosta trčila. Še centimeter — toda polastil se ga je pravi oslovski kašelj. Tujka se je užaljeno umaknila. On pa je klel usodo, ker ga je prikrajšala za tako »special« užitek. Potem se je dvignila. Rekel je: »Prehladil sem se! Ta prekleti jugoslovanski zrak!« Šel je za njo. Pred njenimi vrati sta obstala. Nekaj se je zasvetilo v njenih očeh. Rekla je, naj jo obišče ob pol desetih.

Kot na krilih je odhitel v svojo sobo. Coco je ležal na postelji. Zastokal je: »Ta je pa res lepa.« Frakel pa ga je jezno pogledal, zaklenil sobo in šel v mesto. Vrnil se je ob devetih in ko se je nadišavil, je bilo vse pripravljeno,

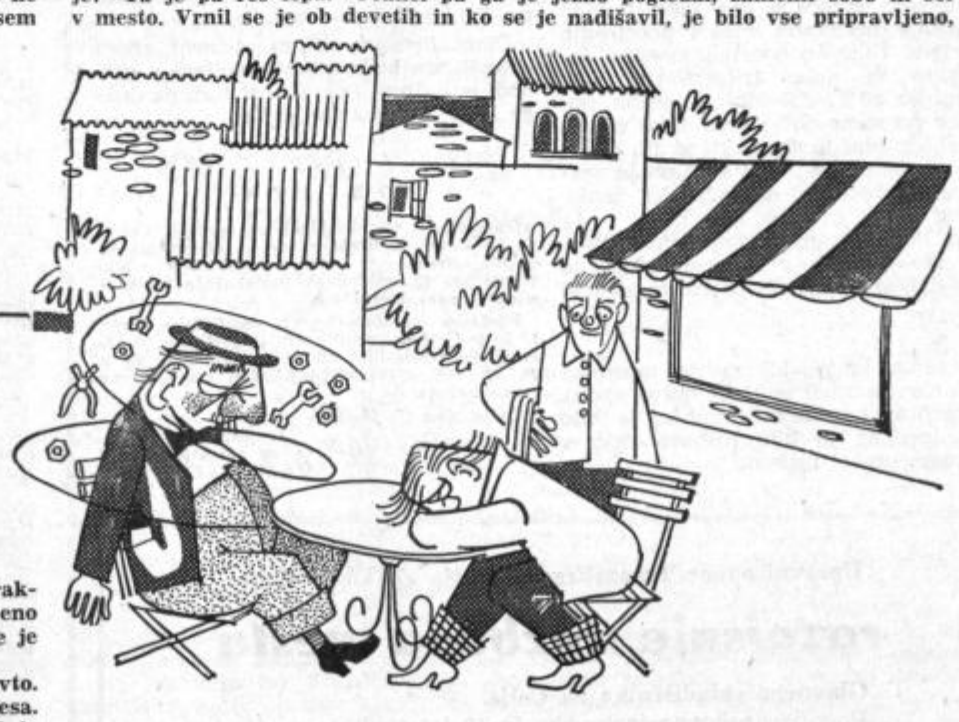

samo na stranišče je moral še prej. Stranišča v tem hotelu so imela avtomatične ključavnice. Frakel je sedel in občudoval komplicirane zapahe. Hiteti mora. Potem je mislil oditi, toda ključavnica... Ni šlo. Hotel je dvigniti vrata. Zaman. Klel je in jokal. Klical je. Ura je bila že deset. »Najbrž bom tukaj prebil vso noč,« je mislil.

Šport

Dva rekorda ob zaključku atletske sezone

V soboto in nedeljo so najbolj vneti atleti zopet nastopili na stadionu Borisa Kidriča. Vipotnik Andrej je ob zaključku sezone iztrgal naslov državnega rekorderja v teku na 1000 m Mugoši, saj je vpisal svoje ime v listo rekorderjev s časom 2:24.1! Prvih 400 m je Vipotnik pretekel v 55.5 sekundah, 800 m v 1:54.2 na cilju pa so štoperice pokazale čas novega državnega rekorda — 2:24.1! Drugi junak je bil Brodnik Jože, ki se je dva dni boril z Jožetom Kopitarjem v najnapornejšem atletskem tekmovanju — v deseteroboju. Brodnik Jože je uspel izboljšati slovenski rekord v deseteroboju, ki ga je doslej imel Jože Kopitar. V posameznih disciplinah je dosegel naslednje rezultate: 100 m — 11.8, daljina — 6.04, višina — 174, krogla — 12.04, 400 m — 54.6, 110 ovire — 16.5, met diska — 33.29, skok ob palici — 3.65, met kopja — 48.71 in 1500 m — 5:07.0. Kot prvi Slovenec je zbral v deseteroboju nad 6.000 točk — 6.095! Kopitar Jože je nabral 5.749 točk, najboljša rezultata pa je postavil v metu kopja — 60.42 in na 400 m — 54.3.

Slamnikova je naskakovala svoja rekorda na 800 in 600 m. Na 800 m je dosegla čas 2:16.2, na 600 m pa 1:38.2. Važič je izboljšal svoj osebni rekord na 800 m s 1:54.8, Gajšek na 3000 m 9:05.2, Verk na isti progi 9:20.8 (odličen čas za starejšega mladinca!), Male pa na 5000 m 15:51.0.

LORGERJEVO SLOVO OD CELJA

V nedeljo je odpotoval naš olimpijec atlet Lorger Stanko v Split, kjer se bodo vršile zadnje priprave olimpijskih kandidatov za Melbourne. Vse do odhoda na olimpijske igre bo Lorger treniral v Splitu, odtod pa bo vandral na dolgo pot v Avstralijo. Ob odhodu iz stadiona Borisa Kidriča v Celju nam je obljubil, da se bo iz Melbourna oglasil z izvirnimi poročili o letošnji olimpijadi tudi za bralce Celjskega tednika. Ob odhodu iz našega mesta mu želimo, da bi se temeljito pripravil v Splitu za nastop med izbranimi športniki sveta, na samih olimpijskih igrah pa kar največ uspeha!

SPORTNI DNEVI NA SREDNJIH ŠOLAH

Prelepe tople jesenske dneve so izkoristili zadnje dni na celjskih in bližnjih gimnazijah za športno razvedrilo. Več ali manj so povsod izvedli interna prvenstva v atletiki. Na stotine je bilo nastopajočih, na stotine je zbranih dragocenih rezultatov, ki govore o zmogljivosti srednješolske mladine. O rezultatih na II. gimnaziji smo že obvestili čitatelje. Na učiteljišču, kjer so nastopali vsi dijaki in dijakinje, so bili med najboljšimi Hudolin v metu krogle in skoku v daljino (12.60 in 5.59), Zibret na 100 in 1000 m (12.5 in 2.59.1), pri mladinkah Premikova v skoku v daljino in na 60 m (4.12 in 9.0), v višino Semičeva (125) in v metu krogle Žnidaršičeva (8.20).

VEDNO VEČ PRISTAŠEV ZA ATLETIKO V CELJSKEM OKRAJU

Po uspešnem zaključku ekipnega atletskega prvenstva društev Partizan v celjskem okraju, je bilo v nedeljo na stadionu Borisa Kidriča v Celju poedinsko atletsko prvenstvo, na katerem je nastopilo zopet okrog 300 tekmovalcev. Številna so bila društva, ki so se borila za naslove okrajnih prvakov v posameznih disciplinah. Največ prvih mest so pobrali zastopniki iz Konjic, Žalca, Celje-mesta in Braslovč.

Tekmovanje je bilo odlično organizirano, vreme idealno. Ob otvoritvi je tov. Vitanc v imenu okrajne zveze Partizan Celje pozdravil vse udeležence tekmovanja in ob tej priliki tudi uradno razglasil rezultate ekipnega prvenstva v atletiki. Zmagovalnemu društvu — Partizan Konjice — je izročil v znak priznanja lep pokal za množično udeležbo in osvojeno prvo mesto med 18 tekmovalnim društvi! Po uspešnih atletskih tekmovanjih v osnovnih disciplinah, se sedaj društva Partizan pripravljajo na izvedbo jesenskih krosov, ob zaključku meseca oktobra pa se bodo zopet najboljši tekači iz društev Partizan pomerili v Celju na okrajnem prvenstvu v jesenskem krosu.

NEDELJSKI ŠPORTNI SPORED:

ob 10.30 na Glaziji
KLADIVAR B : RUDAR (Hrastnik) — prvenstvo CNP

ob 13.30 na Glaziji
KLADIVAR : MARIBOR — mladinska liga

ob 15.00 na Glaziji
KLADIVAR : MARIBOR — področna liga

Nogomet:

KLADIVAR ZOPET ODPOVEDAL

Lepa jesenska nedelja je na Glazijo zopet pritegnila okrog 2000 gledalcev. Močno razočarani so po tekmi Kladivar : Rudar (Tr.) zapuščali športni prostor. Na domačih tleh so celjski nogometaši oddali ves izkupiček Trboveljčanom, ki so si tesno zmago 1:0 (0:0) povsem zaslužili. Odveč bi bilo izgubljati besede o igri Kladivarja. Odpovedali so na celi črti, od obrambe pa tja do zadnjega moža v napadu. Pohvale vreden bi bil edino še Marinček, vse ostalo pa je bilo brez »krvi«, brez vsake volje do igre. Vsak od gledalcev je dobil vtis, da so bili celjski nogometaši na igrišču pač po »sili razmer« in da so komaj čakali tiste zadnje 90 minute, ko lahko zapet odidejo v slačilnico... Nasprotno je Rudar pokazal kako se je treba boriti za zmago. Požrtvovalni do skrajnosti, borbeni, morda tu in tam celo preostri, so vložili maksimum svojega znanja in fizičnih sposobnosti v igro. Borili so se za vsako žogo, tekali povsod po igrišču, igrali prav preprosto na prodore in so s takim načinom igre povsem razbili Kladivarja. Gostje so imeli v svojih rokah več od igre v obeh polčasih. V 75. minuti je njihovo prizadevanje kronano z zasluženim uspehom. Blatnik je iz nekih 30 m streljal prosti strel, žogo je prestregel tik pred golom Kladivarja Ameršek in jo prisebno poslal z glavo v mrežo. — S tem porazom je Kladivar zopet zlezel v lestvici za klin niže. Sedaj so Celjani že na 6. mestu s šestimi točkami, aktivno bilanco v golih, vendar trije porazi v jesenskem delu prvenstva, so občutna škoda in posledice so vsem poznavalcem nogometa že jasne. Tekmecev pred njimi ne bo več moči doseči...

V predtekmi je mladina Kladivarja premagala Rudarja (Tr.) s 3:2 (1:1), dopoldne pa B moštvo Kladivarja Olimpa s 5:1 (0:1).

Nogometaši štorovskega Kovinarja so v Soštanju pobrali zmago z 2:0 proti Usnjarju in so se do naslednje nedelje povzpeli na 3. mesto v mariborsko-celjski ligi. Velenjčani so si v VI. kolu v Ptuju proti Dravi z 2:2 priborili prvo točko, nogometaši ŽSD Celja pa so v Brežicah podlegli z 1:3 domačinom.

Bratstvo Rogatec je na domačih tleh tesno premagalo B moštvo Rudarja iz Trbovelj s 5:4 (2:3). Tekmovanje mladine v celjski skupini CNP je Kovinarju iz Štor prineslo zmago 2:0 z ŽSD Celje, vendar bo tekma razveljavljena, ker Storjani niso nastopili z registriranimi igralci. Tudi mladina Soštanja je odstopila od nadaljnjega tekmovanja. Vse kaže, da se nogometni klubi premalo zanimajo za mladinski nogomet, saj sicer ne moremo razumeti tolikšne abstinence pri mladinskem tekmovanju. Posledice takšega omalovaževanja dela z mladino pa so iz leta v leto bolj otipljive, saj so vsa moštva v CNP, vsaj v celjskem območju, na poti nazadovanja!

Rokomet:

V CELJU — DVA ROKOMETNA KLUBA!

ND Kladivar razširja delokrog svojega športnega dela. Pred dnevi so ustanovili rokometno sekcijo, v katero so pristopili kvalitetni igralci ŽSD Celja. Ob tem primeru je prišlo v Celju po dolgih letih do živahne razprave med športniki, športnimi funkcionarji v Celju in celo vodstvom RZS v Ljubljani. Če govoriš z rokometnimi igralci ti izjavljajo, da se v ŽSD Celju niso dovolj zanimali za delovanje rokometne sekcije, da ni bilo delavno vodstvo te sekcije in da so igralci bili več ali manj prepuščeni sami sebi. V krogih ŽSD Celja smo bili zopet informirani drugače. Vsa leta, odkar so isti igralci prestopili od Kladivarja k ŽSD Celju, so imeli vselej na razpolago potrebna sredstva za športno udejstvovanje in tekmovanja. Kdo ima svoj prav? Člani UO ŽSD Celja izjavljajo, da so v zadnjih letih vlagali velika sredstva v gradnjo športnih naprav na Skalni kleti in da zaradi tega niso mogli nuditi svojim športnikom večjega ugodja, najosnovnejše pa so vselej nudili vsem svojim športnikom brez razlike. Rokometaši pa zopet pravijo, da niso čutili v ŽSD Celju opore in vodstva, ki je pri športu potrebna. — Dejstvo je, da so se sile razdelile in da imamo v Celju dva rokometna kluba in dve enajstorici, ki bosta Celje zastopali na tekmovanjih! Ali je to pametno in v prid večji kvaliteti te športne igre bo pokazala prihodnost. Res je sicer, da imamo v Celju ogromno mladine, ki je navdušena za to športno igro in da na celjskih šolah igrajo že kvaliteten rokomet. Vodstva obeh društev bosta morali vključevati nove sile v svoje vrste, če bosta hoteli raven celjskega rokometa obdržati na isti stopnji ali pa ga celo izboljšati. Brez dvoma si vsi Celjani zopet želimo lepih rokometnih tekem, ki so pred leti privabljale na Glazijo na tisoče gledalcev.

Rokometaši Kladivarja so v nedeljo gostovali v Mariboru, kjer so v prijateljski tekmi premagali Maribor s 23:4 (10:2). Pri Kladivarju so bili najboljši — Polutnik, Uršič, Veber in Šmid.

Drobne iz naših krajev

TUDI V CELJU BO TREBA MISLITI NA GOSPODINJSKO ŠOLO

Krivično je, da poklici iz gospodinjstev (kuharice, perice, snažilke) ostanejo vse do upokojitve pri istem zvanju. Zato je glede kvalifikacije teh poklicev izdelanih pri Republiškem zavodu za pospeševanje gospodinjstva že več predlogov, ki bodo v kratkem osvojeni.

Ker šentjurska enoletna gospodinjska šola, ki vzgaja večino gospodinjskega kadra v okraju, ne daje kvalifikacije, bo treba tudi v Celju misliti na dvoletno gospodinjsko šolo, ki bo dala kvalifikacijo našim dekletom. Celjske žene so o tem vprašanju že mnogo razpravljale in padel je že predlog, da bi tako šolo ustanovili v Teharju, pri Mlinarjevemu Janezu. Zavod za pospeševanje gospodinjstva je mnenja, da čim večja bo pobuda s terena, tem prej bomo lahko uresničili to zamisel.

Seveda bo s tem v zvezi stopil v ospredje problem strokovnega kadra, ker nam gospodinjskih učiteljic močno primanjkuje.

GOSPODINJSKA POSVETOVALNICA V CELJU?

Zavod za pospeševanje gospodinjstva v Celju vedno bolj širi svoj delokrog in je v tem kratkem času svojega obstoja pokazal že lepe uspehe, predvsem z organizacijo najrazličnejših tečajev. Žene pa iščejo na Zavodu vedno več pomoči. Dostikrat se primeri, da žene iz Celja, pa tudi iz bližnje in daljne okolice iščejo najrazličnejše nasvete. Seveda si uprava prizadeva ugoditi vsakovrstnim željam, vendar je često v zadregi, ker prihajajo žene po nasvete vsak čas in motijo delo tečajnic in pičlega kadra. Zato pa vodstvo zavoda razmišlja o tem, da bi organiziralo na zavodu gospodinjsko posvetovalnico in posvetilo določene ure v tednu gospodinjskim nasvetom.

IZ MOZIRJA

Izterjava davkov Uprave za dohodke občinskega odbora se je v zadnjih dneh izboljšala predvsem zaradi poostrenih ukrepov. Tako so izterjali kmečko dohodnino za dobo tričetrtletja 94%, obrtniško 65%, dohodnino ostalih poklicev pa samo 56%. Prav tako ni zadovoljivo plačilo taks, ki so jih vplačali v višini 74 %, najslabše pa je realizirana občinska doklada, ki znaša komaj 48 %.

Do 15. novembra nameravajo izterjati vse dolgove v glavnem zato, da bodo lahko realizirali proračun za leto 1956.

*

V večini kmetijskih zadrug mozirske občine so že imeli polletne občne zbore. Iz razprav posameznih zadrug je bilo razvidno, da je bilo njihovo delo v glavnem precej uspešno.

KAJ NI PRAV NA MOZIRSKI NIŽJI GIMNAZIJI IN VAJENSKI ŠOLI?

Pred kratkim je posebna komisija Občinskega ljudskega odbora v Mozirju pregledala poslovanje nižje gimnazije in vajenske šole.

Komisija je našla na nižji gimnaziji vrsto nepravilnosti, pa tudi na vajenski šoli je marsikaj narobe. Ugotovili so, da obe šoli ne vodita predpisanih uradnih knjig, zaradi česar člani komisije niso mogli ugotoviti stanja na šolah.

Med drugim so tudi ugotovili, da mozirska nižja gimnazija ni uporabljala radio aparata v pravilne namene, saj ga je imel doma F. V., naročnino zanj pa je plačevala občina. Jabolka s šolskega vrta bi morali jeseni pravilno razdeliti med učitelje, vendar nekateri ne kažejo za to posebnega razumevanja.

Tudi v poslovanju vajenske šole v Mozirju ni vse v redu. Poleg tega, da nimajo nekaterih uradnih knjig, je imela mlečna kuhinja 56 kg masla premalo. Na obeh šolah v Mozirju se nekateri učitelji še vedno poslužujejo pretepanja učencev kot »učinkovitega« vzgojnega sredstva. Kljub temu, da je bil F. B. zaradi pretepanja učencev disciplinsko kaznovan, se tej »vzgojni metodi« še vedno ne more upirati.

Vse te nepravilnosti bo obravnavalo pristojno disciplinsko sodišče, občinski odbor pa bo poskrbel, da bodo pregledale posebne komisije delo tudi po drugih šolah mozirske občine.

Čudno je tudi to, da teh nepravilnosti niso ugotovili že šolski odbori, ki kljub temu, da vedo za takšne napake, ne ukrenejo ničesar.

IZPOPOLNITI BO TREBA ODDELKE Z OTROŠKO OPREMO

Kot zgleda, imajo celjske žene veliko zaupanje v Zavod za pospeševanje gospodinjstva in se obračajo nanj z najrazličnejšimi vprašanji in prošnjami. Matere na primer prihajajo med drugim s prošnjami, naj bi Zavod posredoval, da bi v Celju vsaj ena trgovina brezhibno uredila oddelek otroške opreme. Pri trgovskem podjetju »Volna« sicer že dalj časa obstoja tako imenovani »Baby« oddelek, vendar često matere zaman povprašujejo o tej ali oni otroški opremi. Dostikrat se tudi pritožujejo, da ne dobijo otroške garderobe v vseh zaželenih dimenzijah. Prav tako je tudi pri trgovskem podjetju Ljudski magazin, kjer sicer res dobiš večina otroških potrebščin, toda obletati moraš vso trgovino. Žene se zato potegujejo, da bi večje trgovine bolj smotrno uredile ta oddelek in da bi se v njem res dobilo vse, kar potrebuje mati za svojega otroka.

Zavod za pospeševanje gospodinjstva bo ustregel tudi tej želji in se posvetoval z zastopniki trgovskih podjetij, kako bi v Celju najbolje uredili vsaj 1 oddelek popolne otroške opreme.

RAZŠIRILI BODO DELO TUDI NA DRUGE KRAJE ŠENTJURSKE OBČINE

Pred dnevi je bil v Šentjurju občni zbor Prosvetnega društva, na katerem so razpraljali o delu društva v preteklem letu ter o novem programu.

Lani so delovale v okviru Prosvetnega društva dramska, pevska in tamburaška sekcija ter knjižnica. Dramska sekcija je uprizorila mladinsko igro »Trnjulčica«, kmečko veseloigro »Zakonci stavkajo«, pripravila pa je tudi zelo uspel kulturni festival. Tudi pevski zbor je bil zelo delaven, saj so pripravili mnogo nastopov doma ter v krajih bližnje in daljne okolice. Poleg mladinskega pevskega zbora, ki je bil tudi precej uspešen, se je razvil tudi tamburaški zbor, ki je sodeloval letos na Cankarjevi proslavi.

Člani društva so na občnem zboru sklenili, da bodo morali razširiti v prihodnje kulturno dejavnost tudi na druge kraje šentjurske občine.

OBJAVA

Obveščamo vse prebivalstvo okraja Celje, da bo zaradi kontrole okvar na električnih in parnih sirenah v bodoče preizkušnja vsako soboto ob 12. uri. Znak preizkušnje je enominutni enakomerni ton.

Istočasno naročamo vsem imetnikom siren t. j. podjetjem, prostovoljnim gasilskim društvom in Občinskim ljudskim odborom, da z 20. 10. 1956 pričnejo preizkušati svoje sirene vsako soboto.

Celje, dne 17. 10. 1956.

Iz pisarne
Tajništva za notranje zadeve
OLO Celje

TRGOVINSKA ZBORNICA ZA OKRAJ CELJE IN SKRB ZA KADRE

Trgovinska zbornica za okraj Celje je organizirala tudi letos knjigovodske tečaje. Od teh dva začetniška in enega višje stopnje za industrijska podjetja. V njih poučujejo praktiki iz podjetij, ki žele pouk prilagoditi predvsem praktičnim potrebam gospodarskih organizacij. Tečaje obiskuje 75 oseb.

V kratkem bo Trgovinska zbornica pričela tudi s seminarji za delavške svete in upravne odbore trgovskih podjetij. Na teh predavanjih, ki bodo predvidoma trajala 6 tednov in bodo dvakrat tedensko, se bodo udeleženci seznanili z ekonomiko trgovine, se pomenili o vlogi delavskih svetov, upravnih odborov in direktorjev, razpravljali bodo o tarifnih in premijskih pravilnikih ter o tehniki poslovanja v trgovini. Ti seminarji bodo najprej za podjetja, ki imajo delavske svete, dočim se bodo za manjša podjetja vršili kasneje.

Knjigovoski tečaji in seminarji za delavske svete in upravne odbore so brezplačni. Udeleženci knjigovodskih tečajev morajo vplačati samo kavcijo, ki jo bo zbornica po končanem tečaju vrnila, če udeleženec ne bo manjkal več kot dvakrat.

S FRANKOLOVEGA

Pretekli teden je bila tu seja odbornikov pospeševalnih kmetijskih odsekov, na kateri so razpravljali o delu kmetov za napredek gospodarskih panog.

Sklenili so, da bodo izvedli analizo zemlje in uvedli na odgovarjajočih zemljiščih rentabilnejše gospodarske panoge. Za zimsko škropljenje sadnega drevja bo zadruga nabavila še dve škropilnici, v pozni jeseni pa bodo izvedli poizkusno gnojenje sadnega drevja.

POUČNA PREDAVANJA ZA OTROKE

Tajništvo za notranje zadeve Celje je priredilo v »Tednu otroka« s potujočim kinom po vsem celjskem okraju vrsto predavanj, združenih s poučnimi filmi. Obiskali so tudi kozjanski predel, kjer si je zanimive in poučne kino predstave ogledalo 8000 šolskih otrok.

Želimo, da bi Tajništvo za notranje zadeve še večkrat priredilo takšna predavanja, saj vemo, da so ravno nepoučeni otroci največkrat vzrok in žrtev prometnih nesreč.

IZ ŠMARTNEGA OB PAKI

Preteklo nedeljo so organizirali na osnovni šoli v okviru »Tedna otroka« roditeljski sestanek, na katerem so razpravljali o raznih šolskih problemih. Razveseljivo je bilo dejstvo, da je bilo na sestanku med 90 udeleženci nad ena tretjina očetov.

*

Razveseljivo je, da je na šoli v Šmartem ob Paki veliko zanimanje za mladinski tisk, ki je pri njih precej razširjen. Učenci so naročeni na 99 izvodov Cicibana, 105 izvodov Pionirja in na 79 Pionirskih listov. Poleg tega je naročeno na knjige iz zbirke »Čebelica« 27 otrok, na zbirko »Sinjega galeba« pa 43 učencev.

Upravni odbor Trgovskega podjetja »ŽITAR« Celje

razpisuje službena mesta

1. **Glavnega skladiščnika za Celje.**
   Pogoji: strokovna izobrazba in 10 let prakse.
2. **Administrativno moč.**
   Pogoji: popolna ali nepopolna srednja šola ter 10 let prakse

Plača po tarifnem pravilniku. Pismene ponudbe z življenjepisom poslati do 31. oktobra 1956 na upravo podjetja.

Objave in oglasi

»Avtobusni promet« Celje obvešča, da otvarja z 19. oktobrom poleg že obstoječih prog redno avtobusno progo

CELJE-LJUBLJANA-CELJE

Odhod iz Celja ob 6.00 uri
prihod v Ljubljano ob 8.00 uri

Odhod iz Ljubljane ob 18.00 uri,
prihod v Celje ob 20.00 uri.

Proga obratuje samo ob delavnikih.

Potniki iz Celja poslužujte se ugodnih zvez z Ljubljano.
Pospešujmo promet!

RAZPIS UČNIH MEST

Razpisujemo naslednja učna mesta v gostinstvu za moške vajence:

3 vajenci za strežbo
1 vajenec za kuharstvo

Pogoji: dovršena nižja gimnazija ali osemletka, v izjemnih primerih tudi manj, da je telesno in duševno zdrav, ter da ni starejši od 16 let.

Gostinska zbornica
za okraj Celje

OBVESTILO

Združenje šoferjev in avtomehanikov Celje obvešča vse svoje člane, da bo v mesecu novembru pričel tečaj za visoko kvalificirane delavce.

Prijave sprejema do 1. novembra 1956 tov. UKMAR, Avtobusni promet, Celje.

VETERINARSKI ZAVOD V CELJU

odkupuje po dnevnih cenah: polsladkorno peso, navadno peso ter korenje.

Kdor ima te pridelke na prodaj, naj se zglasi pri nabavnem referentu zavoda.

Veterinarski zavod, Celje

NEDELJSKA DEŽURNA ZDRAVNIŠKA SLUŽBA

Dne 21. 10. 1956, dr. Grilc Jože, Kocbekova ulica 5 (novi blok).

Nedeljska zdravniška dežurna služba traja od sobote od 18. ure do ponedeljka do 8. ure zjutraj.

Radio

Nedelja, 21. oktobra

11.15 Izbrali ste — prisluhnite!
11.30 15 minut za dobro voljo
11.45 Objave in reklame

Ponedeljek, 22. oktobra

17.00 Domače novice, objave in reklame
17.15 Dalmatinske narodne
17.30 Sportni komentar
17.35 V plesnem ritmu
17.45 Igra tamburaški orkester »Fr. Prešeren« p. v. Janka Hočevarja

Torek, 23. oktobra

17.00 Domače novice, objave in reklame
17.15 Izbrali ste — prisluhnite!
17.30 Radijski feljton
17.40 Godba na pihala »Fr. Prešeren« p. v. Ivana Karlovčeca pred mikrofonom

Sreda, 24. oktobra

17.00 Domače novice, objave in reklame
17.15 Poje Komorni moški zbor p. v. Egona Kuneja
17.30 Kulturni obzornik
17.35 Instrumentalna glasba
17.45 Iz filmov in glasbenih revij

Četrtek, 25. oktobra

17.00 Domače novice, objave in reklame
17.15 Izbrali ste — prisluhnite!
17.30 5 minut za naše gospodinje
17.35 Neznani talenti
17.45 V plesnem ritmu

Petek, 26. oktobra

17.00 Domače novice, objave in reklame
17.15 Poje mešani zbor II. gimnazije p. v. Jurčka Vrežeta
17.30 Mladinska oddaja
17.40 Promenadni koncert

Sobota, 27. oktobra

17.00 Domače novice, objave in reklame
17.15 Izbrali ste — prisluhnite!
17.30 Za vsakogar nekaj

UGODNO PRODAM 2 veliki železni blagajni, zavarovani pred požarom. Naslov v upravi lista.

PRODAM po ugodni ceni šivalni stroj pogrezljiv (z okroglim čolničkom) dobro ohranjen. Ravnak Rudolf, Smarjeta 9.

PRODAM prvovrsten kratki klavir »Hamburger«, dunajska mehanika. Celje, Jurčičeva 9.

PRODAM takoj posestvo (zaradi selitve) na krasni sončni legi z vsem inventarjem blizu Celja. Naslov v upravi lista.

PRODAM lepo urejeno posestvo v Savinjski dolini (približno 20 ha zemlje). Naslov v upravi lista.

PRODAM 7 mesecev starega psa (nemški »Valdman«), pripraven za dresuro za lovca. Prodam tudi 8 mesecev staro kozo (godna za spravljati). Kolenc, Dobrova 68.

KUPIM knjigo »Železna reka« (Aserafimovič). Naslov v upravi lista.

ZAMENJAM lepo sončno stanovanje za enako v Celju, ali za garsoniero. Naslov v upravi lista.

ZAMENJAM samsko sobo. Tomšičev trg 12, Celje.

IŠČEMO SOBICO za vajenca, ki obiskuje drugi letnik Šole za trg. vajence. V poštev pride tudi kot sostanovalec. Ponudbe pošljite na naslov »Železninar«, Celje, Stančetova 4.

SADNA DREVESCA bom oddajal iz nasada pri postaji Velenje od 22. oktobra dalje vsak delavnik ob lepem vremenu — jablane, hruške, češplje, slive in češnje. Jelen Anton, drevesničar, Šent Ilj pri Velenju.

IŠČEM ŽENSKO k dve leti staremu otroku v dopoldanskih urah od pol 6. do pol 3. ure popopoldne. Pevec, Celje, Mariborska 30 (Gostilna Svetel).

NAPROSAM poznano osebo, ki je dne 5. oktobra popoldne v pisarni Društva upokojencev v Celju pomotoma zamenjala moški dežnik, naj dežnik vrne v pisarno, kjer bo dobila svojega.

PREKLICUJEM prometno izkaznico 4711 (Terot" 350 cbm) na ime Vrečko Jurij.

Koncerti

KONCERTNI ABONMA

Glasbena šola v Celju še sprejema nove abonente do 27. oktobra. Cene abonmaju so od 800 din navzdol, plačljivo v 4 obrokih, dijaki uživajo poseben popust.

Prvi abonma koncert z italijansko pianistko Pino Buonomo bo 7. novembra v Narodnem domu.

Gledališče

CELJSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 20. oktobra ob 20 — Jerzi Lutowski: Dežurna služba — Premiera — premierski abonma in izven

Nedelja, 21. oktobra ob 15.30 — Jerzi Lutowski: Dežurna služba — nedeljski abonma in izven

Ponedeljek, 22. oktobra ob 19.30 — Čehov: Stare ruske šale — Gostovanje v Storah

Torek, 23. oktobra ob 15.30 — Jerzi Lutowski: Dežurna služba — III. srednješolski abonma ob 20 — Jerzi Lutowski: Dežurna služba — torkov abonma in izven

Sreda, 24. oktobra ob 16 — Jerzi Lutowski: Dežurna služba — II. srednješolski abonma in izven

Četrtek, 25. oktobra ob 20 — Jerzi Lutovwski: Dežurna služba — četrtkov abonma in izven

Petek, 26. oktobra ob 16 — Jerzi Lutowski: Dežurna služba — I. srednješolski abonma

Sobota, 27. oktobra ob 20 — Jerzi Lutowski: Dežurna služba — sobotni abonma in izven

Kino

KINO UNION, CELJE

Od 18. do 21. 10. 1956: »Upor na ladji«, ameriški barvni film

Od 22. do 25. 10. 1956: »Vesele prigode vojaka Brovkina«, ruski barvni film

Od 26. do 30. 10. 1956: »Krogla čaka«, ameriški film

KINO METROPOL, CELJE

Od 20. do 24. 10. 1956: »Tarzan brani džunglo«, ameriški film

Od 25. do 28. 10. 1956: »Divji veter«, ameriški film